

รายงานผลการจัดทำดัชนีชี้วัดคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ
และสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบจังหวัดชุมพร
ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

สำนักงานแรงงานจังหวัดชุมพร
สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

QR code ผลการสำรวจ

หน่วยงานเจ้าของเรื่อง

สำนักงานแรงงานจังหวัดชุมพร
สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
กระทรวงแรงงาน

โทรศัพท์ ๐ ๗๗๕๑ ๑๑๗๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : chumphon@mol.mail.go.th

ผลการจัดทำดัชนีชี้วัดคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ และสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2565

ดัชนีชี้วัดคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบรวมทุกด้าน 50.17 คะแนน

น้ำหนัก (ร้อยละ)

คะแนน

ด้านเศรษฐกิจ

7.06

51.58

ด้านสังคม

10.40

49.98

ด้านสุขภาพ

12.47

51.18

ด้านความปลอดภัย

6.56

52.20

ด้านสภาพสิ่งแวดล้อม

8.69

51.26

ด้านการทำงาน

25.59

50.52

ด้านศักยภาพ

21.41

50.19

ด้านอื่น ๆ

7.82

51.33

คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างแรงงานนอกระบบ

เพศ

ชาย

ร้อยละ 47.45

หญิง

ร้อยละ 52.55

อายุ

น้อยกว่า 20 ปี

ร้อยละ 1.31

20-59 ปี

ร้อยละ 87.30

มากกว่า 59 ปี

ร้อยละ 11.39

การศึกษา (3 ลำดับแรก)

ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า

ร้อยละ 34.45

ม.ต้นหรือเทียบเท่า

ร้อยละ 22.23

ม.ปลาย/ปวช.หรือเทียบเท่า

ร้อยละ 22.34

อาชีพ (3 ลำดับแรก)

เกษตรกร/ประมงน้ำจืด

ร้อยละ 48.32

เจ้าของกิจการขนาดเล็ก

ร้อยละ 13.72

อื่นๆ

ร้อยละ 10.66

ผลการวิเคราะห์ปัญหาด้านแรงงาน จากการสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2565

ปัญหาด้านแรงงาน

❌ 89.05% ไม่มีปัญหา

✅ 10.95% มีปัญหา

54.67%

ไม่มีงานทำอย่างต่อเนื่อง

45.33%

ค่าตอบแทน

18.67%

ขาดทักษะฝีมือทั่วไป

17.33%

ไม่รู้สิทธิด้านกฎหมาย

16.67%

สภาพแวดล้อมในการทำงาน

8.00%

ไม่มีความปลอดภัยในการทำงาน

6.67%

ขาดทักษะฝีมือด้าน
เทคโนโลยีและนวัตกรรม

2.67%

ปัญหาด้านการรวมกลุ่มอาชีพ

ปัญหาจากการประกอบอาชีพ

❌ 62.26% ไม่มีปัญหา

✅ 37.74% มีปัญหา

75.47%

ไม่มีสวัสดิการ

16.98%

ชั่วโมงทำงานมากเกินไป

9.43%

อื่น ๆ

7.55%

ไม่สามารถหยุดงานได้

3.77%

ไม่ได้รับค่าตอบแทนตามที่ตกลงกันได้

3.77%

ได้รับค่าตอบแทนล่าช้า

ผลการวิเคราะห์ความต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐ จากการสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2565

64.48%

สนับสนุนอาชีพเกษตรกรรม

60.00%

ทุนในการประกอบอาชีพ

51.79%

ค่าตอบแทนเพิ่มขึ้น/เป็นธรรม

50.82%

ความต่อเนื่องในการทำงาน

47.04%

ต้องการความรู้ด้านกฎหมาย

46.34%

ต้องการความคุ้มครองความปลอดภัยในการทำงาน

45.37%

ให้ข้อมูลข่าวสารด้านแรงงาน

44.90%

ต้องการอาชีพเสริม

42.01%

ต้องการพัฒนาฝีมือทั่วไป

41.33%

ต้องการพัฒนาทักษะฝีมือด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม

40.77%

แก้ไขสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงาน

38.76%

ต้องการหางานทำในประเทศ

38.11%

ต้องการการรวมกลุ่มอาชีพ

22.27%

ต้องการหางานทำในต่างประเทศ

คำนำ

สำนักงานแรงงานจังหวัดชุมพร ได้ดำเนินการโครงการจัดทำดัชนีชี้วัดคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ และสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีกรอบแนวคิดในการจัดทำดัชนีชี้วัดคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ ๘ มิติ ได้แก่ ๑) ด้านเศรษฐกิจ ๒) ด้านสังคม ๓) ด้านสุขภาพ ๔) ด้านความปลอดภัย ๕) ด้านสภาพแวดล้อม ๖) ด้านการทำงาน ๗) ด้านความพร้อมและศักยภาพ และ ๘) ด้านอื่น ๆ

ผลการศึกษา พบว่า คุณภาพชีวิตโดยรวมแรงงานนอกระบบของทั้ง ๘ ด้านเท่ากับ ๕๐.๑๗ โดยแรงงานนอกระบบให้น้ำหนักกับคุณภาพชีวิตด้านการทำงานมากที่สุด (ร้อยละ ๒๕.๕๙) รองลงมาคือด้านศักยภาพ (ร้อยละ ๒๑.๔๑) ด้านความสุขภาพ (ร้อยละ ๑๒.๔๓) ด้านสังคม (ร้อยละ ๑๐.๔๐) ด้านสภาพสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ ๘.๖๙) ด้านอื่น ๆ (ร้อยละ ๗.๘๒) ด้านเศรษฐกิจ (ร้อยละ ๗.๐๖) และด้านความปลอดภัย (ร้อยละ ๖.๕๖) ตามลำดับ

ดังนั้น สำนักงานแรงงานจังหวัดชุมพร หวังว่าข้อมูลผลการจัดทำดัชนีชี้วัดคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ และการสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบที่เผยแพร่ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำหรับการกำหนดนโยบายและการวางแผนการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบต่อไป

สำนักงานแรงงานจังหวัดชุมพร

๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
สรุปผลการสำรวจ	
๑) ผลการสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบ	
๑.๑) ข้อมูลทั่วไปของแรงงานนอกระบบ	๑
๑.๒) ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของแรงงานนอกระบบ	
(๑) ด้านเศรษฐกิจ	๓
(๒) ด้านสังคม	๔
(๓) ด้านสุขภาพ	๕
(๔) ด้านความปลอดภัย	๕
(๕) ด้านสภาพแวดล้อม	๖
(๖) ด้านการทำงาน	๖
(๗) ด้านอื่น ๆ	๗
๑.๓) ข้อมูลเกี่ยวกับการได้รับความคุ้มครองและหลักประกันทางสังคมของแรงงานนอกระบบ	๗
๑.๔) ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมและศักยภาพของแรงงานนอกระบบ	๘
๑.๕) ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาด้านแรงงานของแรงงานนอกระบบ	๑๐
๑.๖) ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการช่วยเหลือจากภาครัฐของแรงงานนอกระบบ	๑๑
๒) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบ และวิเคราะห์ข้อมูลตามกลุ่มอาชีพ	
๒.๑) การวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างกลุ่มอาชีพกับข้อมูลทั่วไป	๑๓
๒.๒) การวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างกลุ่มอาชีพกับคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ	
(๑) ด้านเศรษฐกิจ	๑๕
(๒) ด้านสังคม	๑๖
(๓) ด้านสุขภาพ	๑๗
(๔) ด้านความปลอดภัย	๑๘
(๕) ด้านสภาพแวดล้อม	๑๘
(๖) ด้านการทำงาน	๑๙
(๗) ด้านอื่น ๆ	๒๐
๒.๓) การวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างกลุ่มอาชีพกับข้อมูลการได้รับความคุ้มครองและหลักประกันทางสังคม	๒๑
๒.๔) การวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างกลุ่มอาชีพกับข้อมูลความพร้อมและศักยภาพ	๒๓
๒.๕) การวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างกลุ่มอาชีพกับข้อมูลปัญหาด้านแรงงาน	๒๕
๒.๖) การวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างกลุ่มอาชีพกับข้อมูลความต้องการการช่วยเหลือจากภาครัฐ	๒๖
๓) ผลการวิเคราะห์กลุ่มอาชีพด้วยปัจจัยด้านการมีสวัสดิการและปัจจัยด้านรายได้ที่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย	๒๘
๔) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพและความพร้อมของแรงงานนอกระบบ และวิเคราะห์ข้อมูลตามกลุ่มอาชีพ	๒๙
๕) ผลการจัดทำดัชนีชี้วัดคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ	๓๑
ภาคผนวก	
โครงการจัดทำดัชนีชี้วัดคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบและสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบจังหวัดชุมพร	๓๓
แบบสอบถาม	๓๖

*****

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑	๑
ตารางที่ ๒	๒
ตารางที่ ๓	๓
ตารางที่ ๔	๔
ตารางที่ ๕	๔
ตารางที่ ๖	๕
ตารางที่ ๗	๕
ตารางที่ ๘	๖
ตารางที่ ๙	๖
ตารางที่ ๑๐	๗
ตารางที่ ๑๑	๘
ตารางที่ ๑๒	๙
ตารางที่ ๑๓	๙
ตารางที่ ๑๔	๑๐
ตารางที่ ๑๕	๑๑
ตารางที่ ๑๖	๑๑
ตารางที่ ๑๗	๑๑
ตารางที่ ๑๘	๑๒
ตารางที่ ๑๙	๑๓
	จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพแรงงานรับจ้างทั่วไป
ตารางที่ ๒๐	๑๔
	จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพแรงงานรับจ้างทั่วไป
ตารางที่ ๒๑	๑๖
	จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพแรงงานรับจ้างทั่วไป
ตารางที่ ๒๒	๑๖
	จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพแรงงานรับจ้างทั่วไป
ตารางที่ ๒๓	๑๖
	จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพแรงงานรับจ้างทั่วไป
ตารางที่ ๒๔	๑๗
	จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพแรงงานรับจ้างทั่วไป
ตารางที่ ๒๕	๑๘
	จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพแรงงานรับจ้างทั่วไป
ตารางที่ ๒๖	๑๘
	จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพแรงงานรับจ้างทั่วไป
ตารางที่ ๒๗	๒๐
	จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพแรงงานรับจ้างทั่วไป
ตารางที่ ๒๘	๒๐
	จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพแรงงานรับจ้างทั่วไป
ตารางที่ ๒๙	๒๒
	จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพแรงงานรับจ้างทั่วไป
ตารางที่ ๓๐	๒๓
	จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพแรงงานรับจ้างทั่วไป

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๓๑ ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมและศักยภาพของแรงงานนอกระบบด้านทักษะความพร้อม จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพแรงงานรับจ้างทั่วไป	๒๔
ตารางที่ ๓๒ ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาด้านแรงงานของแรงงานนอกระบบ จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพแรงงานรับจ้างทั่วไป	๒๕
ตารางที่ ๓๓ ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นปัญหาแรงงานในปัจจุบัน จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพแรงงานรับจ้างทั่วไป	๒๕
ตารางที่ ๓๔ ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้บริการหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพแรงงานรับจ้างทั่วไป	๒๖
ตารางที่ ๓๕ ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการช่วยเหลือจากภาครัฐของแรงงานนอกระบบ จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพแรงงานรับจ้างทั่วไป	๒๗
ตารางที่ ๓๖ การวิเคราะห์กลุ่มอาชีพด้วยปัจจัยด้านการมีสวัสดิการและปัจจัยด้านรายได้ที่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย	๒๙
ตารางที่ ๓๗ ผลการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลศักยภาพและความพร้อมของแรงงานนอกระบบ และวิเคราะห์ข้อมูลตามกลุ่มอาชีพ	๓๐
ตารางที่ ๓๘ ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ	๓๑

*****

บทสรุปผู้บริหาร

ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไปของแรงงานนอกระบบที่ได้จากการสำรวจ พบว่า แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีสถานภาพสมรส มีอายุอยู่ในช่วงวัยแรงงานระหว่าง ๒๐-๕๙ ปี ส่วนใหญ่ครึ่งหนึ่งจบการศึกษา ระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม/ประมงน้ำจืด รองลงมา คือ เจ้าของกิจการขนาดเล็ก ร้อยละ ๙๑.๒๗ มีอาชีพหลักเพียงอาชีพเดียวไม่มีอาชีพเสริม ส่วนใหญ่ ไม่เคยทำงานหรือประกอบอาชีพอื่นมาก่อน สำหรับแรงงานนอกระบบที่เคยทำงานในระบบมาก่อนมักให้เหตุผลของการเปลี่ยนงานมาเป็นแรงงานนอกระบบ คือ ต้องการอิสระ รองลงมาคือ การทำงานในระบบได้รับค่าจ้าง/รายได้ไม่คุ้มค่า ในด้านความต้องการ ส่วนใหญ่แล้วมากกว่าครึ่งหนึ่งไม่ต้องการทำงานในระบบหรือองค์กรที่มีสวัสดิการ

คุณภาพชีวิตของแรงงานนอกระบบ

ด้านเศรษฐกิจ พบว่า แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ ร้อยละ ๔๗.๘๘ ที่มีรายได้มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน มีจำนวนคนที่ร่วมใช้รายจ่าย จำนวน ๒ คน ถึงร้อยละ ๒๘.๓๒ ซึ่งร้อยละ ๗๘.๘๓ ของแรงงานนอกระบบที่สำรวจมีรายได้เพียงพอกับรายจ่าย อีกทั้งมากกว่าครึ่งหนึ่งของแรงงานนอกระบบที่ได้รับการสำรวจ ร้อยละ ๖๒.๙๒ ไม่มีภาระหนี้สิน ซึ่งส่วนใหญ่ของผู้มีภาระหนี้สินมาจากการกู้ยืมเงินในระบบ จากการสำรวจรายได้จากการทำงาน (เพียงอย่างเดียว) ของแรงงานนอกระบบโดยเฉลี่ยมีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ ๑๘,๕๑๕.๗๐ บาทต่อเดือน เกือบครึ่งหนึ่ง ร้อยละ ๔๙.๑๙ ได้รับรายได้เป็นรายงวด/รายครั้ง โดยร้อยละ ๘๕.๑๔ ระบุว่ารายได้จากการทำงานที่ได้รับมีความคุ้มค่า เมื่อสอบถามถึงเป้าหมายความสำเร็จในการทำงานในแต่ละวัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ ๗๓.๒๗ ระบุว่าไม่ได้ตั้งเป้าหมาย มีเพียง ร้อยละ ๒๖.๗๓ ที่ตั้งเป้าหมาย และเกือบจะทั้งหมดของผู้ที่ตั้งเป้าหมายระบุว่าทำงานได้สำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

ด้านสังคม พบว่า แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ ร้อยละ ๑๗.๑๔ มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ไม่ต้องผ่อนชำระ รองลงมาคืออยู่อาศัยกับบิดา มารดา ญาติ พี่น้อง ร้อยละ ๑๖.๖๔ ซึ่งส่วนใหญ่ ร้อยละ ๘๘.๕๓ อยู่ในสังคมอย่างสงบสุขไม่มีปัญหาทะเลาะและขัดแย้งกับใคร มีเพียงร้อยละ ๑.๔๗ ที่มีปัญหา ส่วนมากมีปัญหาเรื่องงาน ร้อยละ ๖๖.๖๗ รองลงมาคือเรื่องส่วนตัว ร้อยละ ๓๓.๓๓

ด้านสุขภาพ พบว่า แรงงานนอกระบบ ร้อยละ ๙๙.๔๒ มีสภาพร่างกายปกติ มีเพียง ร้อยละ ๐.๕๘ ที่มีความพิการ ซึ่งร้อยละ ๗๕.๐๐ ของผู้พิการเป็นผู้พิการทางการเคลื่อนไหว โดยส่วนใหญ่ของผู้พิการ ร้อยละ ๗๕.๐๐ มีบัตรประจำตัวผู้พิการ และจากการสำรวจแรงงานนอกระบบโดยส่วนใหญ่ ร้อยละ ๙๒.๒๖ ไม่มีโรคประจำตัว และกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาสุขภาพจากการทำงาน ร้อยละ ๑๘.๓๙ ซึ่งร้อยละ ๘๒.๗๓ ของผู้มีปัญหา ระบุว่าปัญหาสุขภาพนั้นคือการเกิดความปวดเมื่อยจากการทำงาน

ด้านความปลอดภัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ ๘๕.๒๖ ไม่เคยได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน สำหรับด้านความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินจากการทำงาน ส่วนใหญ่แล้วไม่เคยประสบเหตุการณ์ มีเพียง ร้อยละ ๑.๖๑ ที่เคยประสบเหตุการณ์ โดยผู้ที่เคยประสบเหตุการณ์ส่วนใหญ่ประสบเหตุการณ์ไม่ปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินประเภทอื่นๆ ร้อยละ ๙๙.๔๑

ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า แรงงานนอกระบบที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่ ร้อยละ ๗๖.๖๐ มีที่พักห่างจากที่ทำงาน ๐-๓ กิโลเมตร แรงงานนอกระบบที่ได้รับการสำรวจร้อยละ ๒๙.๓๔ มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดอยู่ในด้านบริเวณที่ทานอยู่อาศัยมีไฟฟ้าใช้เพียงพอต่อความต้องการ และ พึงพอใจในระดับน้อยที่สุดในด้านบริเวณที่ทานอยู่อาศัยมีพื้นที่สันทนาการและสวนสาธารณะเพียงพอต่อทุกคนที่อยู่ภายในพื้นที่ร้อยละ ๑.๔๖

ด้านการทำงาน พบว่า แรงงานนอกระบบที่ได้รับการสำรวจมากกว่าครึ่งหนึ่ง ร้อยละ ๙๒.๒๖ ไม่มีปัญหาจากการประกอบอาชีพ มีเพียง ร้อยละ ๗.๗๔ ที่มีปัญหา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาจากการประกอบอาชีพระบุว่า มีปัญหาในเรื่องการทำงานที่ไม่ได้รับสวัสดิการมากที่สุด ร้อยละ ๗๕.๔๗

ด้านอื่น ๆ พบว่า ใน ๒๔ ชั่วโมงหรือ ๑ วันกลุ่มตัวอย่างมีการแบ่งสัดส่วนเวลางานโดยเฉลี่ยอยู่ที่ ๗.๗๗ ชั่วโมงต่อวัน แบ่งอีกประมาณ ๗.๘๙ ชั่วโมงเพื่อพักผ่อน ซึ่งเกือบจะทั้งหมด ร้อยละ ๙๔.๔๕ ของแรงงานนอกระบบที่ทำการสำรวจ มีเวลาสำหรับพักผ่อนหรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ร้อยละ ๙๕.๑๕ ระบุว่ามีความยากลำบากกับเวลาส่วนตัวที่เหมาะสมและเพียงพอ โดยผลจากการสำรวจส่วนใหญ่แล้ว ร้อยละ ๙๗.๐๒ ไม่เคยโดนดูถูกหรือไม่ได้รับการยอมรับจากการทำงาน และโดยกลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๒๘.๓๘ มองว่าความสำเร็จในชีวิตทำงานในอนาคตคือการรายได้เพิ่มขึ้น ส่วนอีกร้อยละ ๔๔.๕๖ ระบุว่าไม่ได้ตั้งเป้าหมายไว้

ความพร้อมและศักยภาพ

ความพร้อมและศักยภาพของแรงงานนอกระบบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างแรงงานนอกระบบมีความพร้อมในการใช้ภาษาไทยในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ได้ในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๓๓.๗๒ แต่มีความพร้อมในระดับน้อยที่สุด ในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อเป็นภาษาที่สองในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ร้อยละ ๒๐.๔๔ ในขณะที่แรงงานนอกระบบที่ได้รับการสำรวจส่วนใหญ่ไม่สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อเป็นภาษาที่สองในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ได้อย่างดี (ภาษาต่างประเทศ) ร้อยละ ๔๒.๔๘

ส่วนในด้านทักษะความพร้อมหรือการมีความความชำนาญและมีศักยภาพในการทำงานในสาขาอาชีพนั้น พบว่า แรงงานนอกระบบที่ได้รับการสำรวจมีทักษะในสาขาอาชีพช่าง ร้อยละ ๑๗.๙๖ ส่วนใหญ่มีความชำนาญในงานไม้ มีทักษะในสาขาอาชีพไฟฟ้า ร้อยละ ๘.๗๖ ส่วนใหญ่มีความชำนาญในงานไฟฟ้า มีทักษะในสาขาอาชีพศิลปะ ร้อยละ ๖.๗๒ ส่วนใหญ่ชำนาญในงานตัดเย็บ มีทักษะในสาขาอาชีพภาคบริการ ร้อยละ ๓๒.๒๖ ส่วนใหญ่มีความชำนาญในงานขาย มีทักษะในสาขาอาชีพเทคโนโลยีสารสนเทศ ร้อยละ ๑๘.๕๔ ส่วนใหญ่มีความชำนาญในการใช้อินเทอร์เน็ตการสืบค้นข้อมูล

ซึ่งเมื่อถามถึงประสบการณ์การเข้าร่วมอบรมในโครงการพัฒนาฝีมือแรงงาน พบว่า มีเพียง ร้อยละ ๗.๔๘ ที่เคยเข้าร่วมการอบรม ซึ่งส่วนใหญ่ เคยเข้าร่วมอบรมในเรื่องงานหัตถกรรมหรืองานฝีมือ และผู้ที่เคยเข้าร่วมส่วนใหญ่ ร้อยละ ๒๗.๖๖ ระบุว่าได้นำไปใช้ต่อยอดในงาน ส่วนกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ ๙๒.๕๒ ไม่เคยเข้าร่วมการฝึกอบรม โดยผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมให้เหตุผลที่ไม่เข้าร่วมเพราะไม่สนใจเข้าร่วม**ปัญหาด้านแรงงาน**

ปัญหาด้านแรงงานนอกระบบ พบว่า ร้อยละ ๘๙.๐๕ ของแรงงานนอกระบบไม่มีปัญหาด้านแรงงาน สำหรับแรงงานนอกระบบที่ระบุว่าปัญหาด้านแรงงาน พบว่า มีปัญหาเรื่องการไม่มีงานทำอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ ๑๖.๒๐ มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดว่าแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ ยังไม่มีงานทำอย่างต่อเนื่อง และไม่มีรายได้ที่มั่นคง

ความต้องการการช่วยเหลือจากภาครัฐ

ความต้องการการช่วยเหลือจากภาครัฐของแรงงานนอกระบบ พบว่า แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ ร้อยละ ๘๔.๒๓ ไม่เคยใช้บริการหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน ทั้งนี้ผู้ที่เคยใช้บริการ เคยใช้บริการสำนักงานจัดหางานจังหวัด/ศูนย์ข่าว ร้อยละ ๕๐.๐๐ และส่วนใหญ่มีความต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐ ในเรื่องสนับสนุนอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ ๖๔.๔๘ รองลงมาคือเรื่องทุนในการประกอบอาชีพ ร้อยละ ๖๐.๐๐ เรื่องค่าตอบแทนเพิ่มขึ้น/เป็นธรรม ร้อยละ ๕๑.๗๙ ตามลำดับ และไม่ต้องการความช่วยเหลือมากที่สุดในเรื่องความต้องการหางานทำในต่างประเทศ ร้อยละ ๗๗.๗๓

ผลการวิเคราะห์ภาพรวมในกลุ่มอาชีพที่น่าสนใจ

ประเด็นสำคัญด้านแรงงานของแรงงานนอกระบบคือรายได้และสวัสดิการ พบว่า แรงงานส่วนใหญ่มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย (ร้อยละ ๗๘.๘๓) เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยการมีสวัสดิการด้านแรงงานของแรงงานนอกระบบพบว่า มีแรงงานนอกระบบที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายประกันสังคมรวมร้อยละ ๑๕.๑๘ แบ่งเป็นผู้ประกันตนมาตรา ๓๙ ร้อยละ ๒.๓๔ และผู้ประกันตนมาตรา ๔๐ ร้อยละ ๒.๐๔ ทั้งนี้ มีแรงงานบางส่วนที่ได้รับเบี้ยคนพิการร้อยละ ๐.๔๔ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุร้อยละ ๗.๗๔ และเบี้ยสวัสดิการแห่งรัฐร้อยละ ๔.๐๙ และมีแรงงานนอกระบบที่ยังไม่ได้รับความคุ้มครองอยู่เป็นจำนวนมากถึงร้อยละ ๘๔.๘๒

ในภาพรวมแรงงานนอกระบบที่ได้รับสวัสดิการมีสัดส่วนของแรงงานที่มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายมากกว่าแรงงานที่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย (ร้อยละ ๘๑.๑๗ และ ร้อยละ ๑๘.๒๙ ตามลำดับ) แต่ในกลุ่มแรงงานที่ไม่ได้รับสวัสดิการมีสัดส่วนของแรงงานที่มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายน้อยกว่าแรงงานที่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย (ร้อยละ ๓๒.๕๐ และ ๖๗.๕๐ ตามลำดับ) ทั้งนี้ หากพิจารณาตามกลุ่มอาชีพที่พบมากที่สุดในการสำรวจคือกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก พบว่า

กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด ที่ได้รับสวัสดิการมีจำนวนแรงงานที่มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายมากกว่ากลุ่มแรงงานที่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในสัดส่วนที่แตกต่างกันมาก และเมื่อพิจารณากลุ่มแรงงานที่ไม่ได้รับสวัสดิการพบว่ากลุ่มแรงงานที่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายเท่ากับกลุ่มแรงงานที่มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย (ร้อยละ ๕๐.๐๐)

กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก ที่ได้รับสวัสดิการมีจำนวนแรงงานที่มีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายมากกว่ากลุ่มแรงงานที่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย และเมื่อพิจารณากลุ่มแรงงานที่ไม่ได้รับสวัสดิการพบว่า มีสัดส่วนจำนวนแรงงานที่มีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายน้อยกว่าเท่ากับกลุ่มแรงงานที่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย (ร้อยละ ๕๐.๐๐)

ดัชนีชี้วัดคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ

คุณภาพชีวิตโดยรวมแรงงานนอกระบบของทั้ง ๘ ด้านเท่ากับ ๕๐.๑๗ โดยแรงงานนอกระบบให้น้ำหนักกับคุณภาพชีวิตด้านการทำงานมากที่สุด (ร้อยละ ๒๕.๕๙) รองลงมาคือด้านศักยภาพ (ร้อยละ ๒๑.๔๑) และด้านความสุขภาพ (ร้อยละ ๑๒.๔๗) ตามลำดับ และให้น้ำหนักด้านความปลอดภัย ต่ำที่สุด (ร้อยละ ๖.๕๖) โดยให้คะแนนด้านความปลอดภัยมากที่สุด (๕๒.๒๐ คะแนน) รองลงมา คือ คะแนนด้านเศรษฐกิจ(๕๑.๕๘ คะแนน) และคะแนนด้านอื่นๆ (๕๑.๓๓ คะแนน) ตามลำดับ และให้คะแนนด้านสังคม ต่ำที่สุด (๔๙.๙๘ คะแนน)

ด้าน	น้ำหนัก	คะแนน
ด้านเศรษฐกิจ	๗.๐๖%	๕๑.๕๘
ด้านสังคม	๑๐.๔๐%	๔๙.๙๘
ด้านสุขภาพ	๑๒.๔๗%	๕๑.๑๘
ด้านความปลอดภัย	๖.๕๖%	๕๒.๒๐
ด้านสภาพแวดล้อม	๘.๖๙%	๕๑.๒๖
ด้านการทำงาน	๒๕.๕๙%	๕๐.๔๒
ด้านศักยภาพ	๒๑.๔๑%	๕๐.๑๙
ด้านอื่น ๆ	๗.๘๒%	๕๑.๓๓
รวม ๘ ด้าน		๕๐.๑๗

ปัญหาที่พบในการดำเนินโครงการ

๑) จากการตรวจสอบข้อมูลที่สำรวจและบันทึกข้อมูลในระบบฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบพบว่า บางส่วนมีการบันทึกข้อมูลที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง และไม่มีสาเหตุสมผลของข้อมูล ส่งผลต่อการนำข้อมูลมาประมวลผลเพื่อคำนวณหาค่าน้ำหนักและค่าดัชนี

๒) การกระจายตัวของกลุ่มอาชีพ และพื้นที่ อาจยังไม่มีกระจายตัวเท่าที่ควร ส่งผลให้การประมวลผลไม่อาจเป็นตัวแทนของประชากรที่ดีได้

*****

สรุปผลการสำรวจ

๑) ผลการสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบ

๑.๑) ข้อมูลทั่วไปของแรงงานนอกระบบ พบว่า แรงงานนอกระบบที่ได้รับการสำรวจ เป็นเพศหญิง ร้อยละ ๕๒.๕๕ เพศชายร้อยละ ๔๗.๔๕ ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส ร้อยละ ๖๒.๓๔ มีอายุอยู่ใน ช่วงวัยแรงงาน อายุระหว่าง ๒๐-๕๙ ปี ร้อยละ ๘๗.๓๐ จบการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ร้อยละ ๓๔.๔๕ ในขณะที่มีเพียงร้อยละ ๐.๑๕ ที่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีการประกอบอาชีพเกษตรกร/ประมง น้ำจืดมากที่สุด ร้อยละ ๔๘.๓๒ รองลงมา คือเจ้าของกิจการขนาดเล็ก ร้อยละ ๑๓.๗๒

ตารางที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของแรงงานนอกระบบ

รายการ	ร้อยละ
เพศ	
เพศหญิง	๕๒.๕๕
เพศชาย	๔๗.๔๕
สถานภาพ	
โสด	๓๐.๒๒
สมรส	๖๒.๓๔
หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	๗.๔๕
อายุ	
อายุน้อยกว่า ๒๐ ปี	๑.๓๑
อายุระหว่าง ๒๐ – ๕๙ ปี	๘๗.๓๐
อายุมากกว่า ๕๙ ปี	๑๑.๓๙
วุฒิการศึกษาสูงสุด	
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	๓๔.๔๕
มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	๒๒.๖๓
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.หรือเทียบเท่า	๒๒.๓๔
อนุปริญญา/ปวส.	๗.๔๕
ปริญญาตรี	๑๑.๓๙
สูงกว่าปริญญาตรี	๐.๑๕
กำลังศึกษา	๑.๖๑
การประกอบอาชีพ	
ว่างงาน	๙.๗๘
ผู้รับงานไปทำที่บ้าน	๐.๐๐
ลูกจ้างทำงานบ้าน	๐.๕๘
แรงงานรับจ้างทั่วไป	๙.๗๘
แรงงานรับจ้างทำการเกษตรตามฤดูกาล	๐.๔๔
แรงงานประมงพื้นบ้าน	๐.๒๙
เกษตรกร/ประมงน้ำจืด	๔๘.๓๒
พ่อค้าแม่ค้าหาบเร่/แผงลอย	๓.๕๐
คนขับรถรับจ้าง	๐.๒๙
เจ้าของกิจการขนาดเล็ก	๑๓.๗๒

รายการ	ร้อยละ
ขายของเก่า	๐.๒๙
ฟรีแลนซ์/อิสระ	๑.๖๑
ทำงานในภาคบริการ	๐.๑๕
กิจการภาคครอบครัว	๑.๗๕
ลูกจ้างทั่วไป	๖.๘๖
อื่น ๆ	๑๐.๖๖

ส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๑.๒๗ มีอาชีพหลักเพียงอาชีพเดียว และร้อยละ ๖๙.๙๓ ไม่เคยทำงานหรือประกอบอาชีพมาก่อน มีเพียงร้อยละ ๓๐.๐๗ ที่เคยประกอบอาชีพมาก่อน โดยส่วนใหญ่ของผู้ที่เคยประกอบอาชีพมาก่อนร้อยละ ๖๗.๔๐ เคยเป็นพนักงานบริษัทเอกชน และเหตุผลสูงสุดที่ทำให้เปลี่ยนงาน คือ ต้องการอิสระ ร้อยละ ๓๗.๙๓ รองลงมาคือ ค่าจ้าง/รายได้ไม่คุ้มค่า ร้อยละ ๒๗.๐๑

สำหรับด้านความต้องการทำงานในระบบหรืองานองค์กรที่มีระบบสวัสดิการ ส่วนใหญ่แล้วกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ ๗๖.๗๙ ไม่มีความต้องการทำงานในระบบ โดยแรงงานนอกระบบที่สำรวจส่วนมากจะประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง ร้อยละ ๕๘.๗๘ รองลงมาคือทำงานในฐานะลูกจ้าง ร้อยละ ๒๑.๙๐

ตารางที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปของแรงงานนอกระบบด้านการประกอบอาชีพ

รายการ	ร้อยละ
ประกอบอาชีพหลักเพียงอาชีพเดียว	๙๑.๒๗
ประกอบอาชีพรอง	๘.๗๓
ก่อนหน้าที่ท่านทำงานในปัจจุบันท่านเคยทำงาน/ประกอบอาชีพหรือไม่	
ไม่เคยทำงาน/ประกอบอาชีพมาก่อน	๖๙.๙๓
เคยทำงาน	๓๐.๐๗
ข้าราชการ	๐.๕๕
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๑.๖๖
พนักงานบริษัทเอกชน	๖๗.๔๐
พนักงานโรงงาน	๑๓.๒๖
อื่น ๆ	๑๗.๑๓
เหตุผลที่ทำให้เปลี่ยนงาน (เฉพาะผู้ที่ตอบเคยทำงานมาก่อน)	
เกษียณอายุ/อายุมาก	๒.๓๐
ถูกเลิกจ้าง	๗.๔๗
ต้องการอิสระ	๓๗.๙๓
สภาพร่างกายไม่เอื้ออำนวย	๕.๑๗
ค่าจ้าง/รายได้ไม่คุ้มค่า	๒๗.๐๑
มีปัญหาในที่ทำงาน	๒.๘๗
อื่น ๆ	๑๗.๒๔
ท่านอยากทำงานในระบบหรืองานองค์กรที่มีระบบสวัสดิการหรือไม่	
อยาก	๒๓.๒๑
ไม่อยาก	๗๖.๗๙
ท่านทำงานในฐานะอะไร	
นายจ้าง	๔.๘๒
ลูกจ้าง	๒๑.๙๐

รายการ	ร้อยละ
ลูกจ้างทำงานหลายเจ้า	๒.๔๘
การรวมกลุ่ม	๐.๕๘
ประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง	๕๘.๙๘
ช่วยธุรกิจครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง	๑๐.๕๑
อื่น ๆ	๐.๗๓

๑.๒) ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของแรงงานนอกระบบ

(๑) ด้านเศรษฐกิจ พบว่า แรงงานนอกระบบมีรายได้รวมเฉลี่ยเท่ากับ ๑๙,๘๑๓.๔๕ บาทต่อเดือน โดยคิดเป็นร้อยละ ๔๗.๘๘ ที่มีรายได้มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน และมีจำนวนคนที่ร่วมใช้รายจ่าย ๒ คน ถึงร้อยละ ๒๘.๓๒ ซึ่งร้อยละ ๗๘.๘๓ ของแรงงานนอกระบบที่สำรวจมีรายได้เพียงพอกับรายจ่าย อีกทั้งมากกว่าครึ่งหนึ่งของแรงงานนอกระบบที่ได้รับการสำรวจ ร้อยละ ๖๒.๙๒ ไม่มีภาระหนี้สิน

ตารางที่ ๓ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของแรงงานนอกระบบด้านเศรษฐกิจ

รายการ	ร้อยละ
รายได้รวมเฉลี่ย (รวมรายรับทุกช่องทาง)	๑๙,๘๑๓.๔๕
ต่ำกว่า ๙,๐๐๐ บาท	๙.๒๐
๙,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๔๒.๙๒
มากกว่า ๑๕,๐๐๐	๔๗.๘๘
จำนวนคนที่ร่วมใช้จ่าย	
๑ คน	๒๑.๖๑
๒ คน	๒๘.๓๒
๓ คน	๒๗.๘๘
ตั้งแต่ ๔ คนขึ้นไป	๒๑.๗๕
โดยเฉลี่ยรายได้รวมของท่านเพียงพอกับรายจ่ายในแต่ละเดือนหรือไม่	
เพียงพอ	๗๘.๘๓
ไม่เพียงพอ	๒๑.๑๗
ท่านมีภาระหนี้สินหรือไม่	
ไม่มี	๖๒.๙๒
มี	๓๗.๐๘
มี ในระบบ	๙๑.๑๑
มี นอกระบบ	๘.๘๙

ทั้งนี้จากการสำรวจรายได้จากการทำงาน (เพียงอย่างเดียว) ของแรงงานนอกระบบโดยเฉลี่ยมีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ ๑๘,๕๑๕.๗๐ บาทต่อเดือน เกือบครึ่งหนึ่ง ร้อยละ ๔๙.๑๙ ได้รับรายได้เป็นรายงวด/รายครั้ง โดยร้อยละ ๘๕.๑๔ ระบุว่ารายได้จากการทำงานที่ได้รับมีความคุ้มค่า เมื่อสอบถามถึงเป้าหมายความสำเร็จในการทำงานในแต่ละวัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ ๗๓.๒๗ ระบุว่าไม่ได้ตั้งเป้าหมาย มีเพียงร้อยละ ๒๖.๗๓ ที่ตั้งเป้าหมาย และเกือบจะทั้งหมดของผู้ที่ตั้งเป้าหมายระบุว่าทำงานได้สำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

ตารางที่ ๔ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของแรงงานนอกระบบด้านเศรษฐกิจ (การทำงาน)

รายการ	ร้อยละ
รายได้จากการทำงาน (เพียงอย่างเดียว)	๑๘,๕๑๕.๗๐
งานที่ท่านทำอยู่ได้รับค่าตอบแทนในประเภท	
รายชั่วโมง	๐.๓๐
รายวัน	๒๑.๗๑
รายสัปดาห์	๐.๘๙
รายเดือน	๒๗.๔๗
รายงวด/รายครึ่ง	๔๙.๑๙
อื่น ๆ	๐.๔๔
รายได้จากการทำงานที่ท่านได้รับความคุ้มค่าต่องานที่ท่านทำหรือไม่	
คุ้มค่า	๘๕.๕๐
ไม่คุ้มค่า เนื่องจาก	๑๔.๕๐
ทำงานหนักเกินไป	๒๔.๑๐
กำไรน้อย/รายได้น้อย	๗๑.๐๘
รบกวนเวลาส่วนตัวมากเกินไป	๔.๘๒
อื่น ๆ	๐.๐๐
เป้าหมายความสำเร็จในการทำงานในแต่ละวันของท่านคือ	
ไม่ได้ตั้งเป้าหมาย	๗๓.๒๗
ตั้งเป้าหมาย	๒๖.๗๓
สำเร็จ	๘๗.๙๗
ไม่สำเร็จ	๑๒.๐๓

(๒) ด้านสังคม พบว่า แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ ร้อยละ ๗๓.๑๔ มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ไม่ต้องผ่อนชำระ รองลงมาคืออยู่อาศัยกับบิดา มารดา ญาติ พี่น้อง ร้อยละ ๑๖.๖๔ ซึ่งส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๘.๕๓ อยู่ในสังคมอย่างสงบสุขไม่มีปัญหาทะเลาะและขัดแย้งกับใคร มีเพียง ร้อยละ ๑.๔๗ ที่มีปัญหา ส่วนมากมีปัญหาเรื่องงาน

ตารางที่ ๕ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของแรงงานนอกระบบด้านสังคม

รายการ	ร้อยละ
สภาพความเป็นอยู่	
มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ไม่ต้องผ่อนชำระ	๗๓.๑๔
มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง แต่อยู่ระหว่างผ่อนชำระ	๒.๔๘
อาศัยอยู่กับบิดา มารดา ญาติ พี่น้อง	๑๖.๖๔
อาศัยอยู่กับผู้อื่น (เช่น เพื่อน คนรู้จัก เป็นต้น)	๐.๕๘
อาศัยในบ้านพักที่หน่วยงานจัดให้	๐.๐๐
เช่าบ้าน/เช่าที่อยู่อาศัย	๗.๑๕
อื่น ๆ	๐.๐๐
งานของท่านมีปัญหา ทะเลาะ ขัดแย้งบ้างหรือไม่	
ไม่มี	๙๘.๕๓
มี	๑.๔๗
เรื่องงาน	๖๖.๖๗
เรื่องส่วนตัว	๓๓.๓๓
อื่น ๆ	๐.๐๐

(๓) ด้านสุขภาพ พบว่า แรงงานนอกระบบ ร้อยละ ๙๙.๔๒ มีสภาพร่างกายปกติ มีเพียงร้อยละ ๐.๕๘ ที่มีความพิการ ซึ่งร้อยละ ๗๕.๐๐ ของผู้พิการเป็นผู้พิการทางการเคลื่อนไหว โดยส่วนใหญ่ของผู้พิการ ร้อยละ ๗๕.๐๐ มีบัตรประจำตัวผู้พิการ และจากการสำรวจแรงงานนอกระบบโดยส่วนใหญ่ ร้อยละ ๙๒.๒๖ ไม่มีโรคประจำตัว และกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาสุขภาพจากการทำงาน ร้อยละ ๑๘.๓๙ ซึ่งร้อยละ ๘๒.๗๓ ของผู้มีปัญหาระบุว่าปัญหาสุขภาพนั้นคือการเกิดความปวดเมื่อยจากการทำงาน

ตารางที่ ๖ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของแรงงานนอกระบบด้านสุขภาพ

รายการ	ร้อยละ
สภาพร่างกาย	
ปกติ	๙๙.๔๒
พิการ ประเภทความพิการ	๐.๕๘
การได้ยิน	๒๕.๐๐
การเคลื่อนไหว	๗๕.๐๐
อื่น ๆ	๐.๐๐
มีบัตรประจำตัวคนพิการ	๗๕.๐๐
ไม่มีบัตรประจำตัวคนพิการ	๒๕.๐๐
ท่านมีโรคประจำตัวหรือไม่	
มี	๗.๗๔
ไม่มี	๙๒.๒๖
การทำงานของท่านทำให้มีปัญหาสุขภาพหรือไม่	
ไม่มี	๘๑.๖๑
มี อย่างไร	๑๘.๓๙
เครียด	๑๔.๕๕
ปวดเมื่อย	๘๒.๗๓
อื่น ๆ	๒.๗๓

(๔) ด้านความปลอดภัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ ๘๕.๒๖ ไม่เคยได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน สำหรับด้านความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินจากการทำงาน ส่วนใหญ่แล้วไม่เคยประสบเหตุการณ์ มีเพียง ร้อยละ ๑.๖๑ ที่เคยประสบเหตุการณ์ โดยผู้ที่เคยประสบเหตุการณ์ส่วนใหญ่ประสบเหตุการณ์ไม่ปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินประเภทอื่นๆ ร้อยละ ๙๙.๔๑

ตารางที่ ๗ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของแรงงานนอกระบบด้านความปลอดภัย

รายการ	ร้อยละ
ตั้งแต่เริ่มทำงานหลักที่ท่านทำอยู่ในปัจจุบัน ท่านได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติงานจำนวนกี่ครั้ง	
ไม่เคยได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน	๘๕.๒๖
เคย แต่ไม่ต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาล	๑๓.๑๓
เคย และต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาล	๑.๖๑
ในเวลางาน ท่านเคยประสบเหตุการณ์ไม่ปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินบ้างหรือไม่	
ไม่เคยประสบเหตุการณ์	๙๓.๘๗
เคยประสบเหตุการณ์	๑.๖๑
ลัทธิภัย	๐.๔๔
จี้/ปล้น	๐.๑๕
อื่น ๆ	๙๙.๔๑

(๕) ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า แรงงานนอกระบบที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่ ร้อยละ ๗๖.๖๐ มีที่พักห่างจากที่ทำงาน ๐-๓ กิโลเมตร แรงงานนอกระบบที่ได้รับการสำรวจร้อยละ ๒๙.๓๔ มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดอยู่ในด้านบริเวณที่ทำงานอยู่อาศัยมีไฟฟ้าใช้เพียงพอต่อความต้องการ และ พึงพอใจในระดับน้อยที่สุดในด้านบริเวณที่ทำงานอยู่อาศัยมีพื้นที่สันทนาการและสวนสาธารณะเพียงพอต่อทุกคนที่อยู่ภายในพื้นที่ร้อยละ ๑.๔๖

ตารางที่ ๘ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของแรงงานนอกระบบด้านสภาพแวดล้อม

ความพึงพอใจในด้านสภาพแวดล้อมของพื้นที่ที่อาศัยอยู่ในปัจจุบัน	ระดับความคิดเห็น				
	๑	๒	๓	๔	๕
บริเวณที่ทำงานอยู่อาศัยมีน้ำประปาที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคและบริโภค	ร้อยละ ๐.๔๔	ร้อยละ ๖.๑๓	ร้อยละ ๑๖.๖๔	ร้อยละ ๕๑.๘๒	ร้อยละ ๒๔.๙๖
บริเวณที่ทำงานอยู่อาศัยมีไฟฟ้าใช้เพียงพอต่อความต้องการการใช้ไฟฟ้า	ร้อยละ ๐.๐๐	ร้อยละ ๒.๙๒	ร้อยละ ๑๕.๑๘	ร้อยละ ๕๒.๕๕	ร้อยละ ๒๙.๓๔
บริเวณที่ทำงานอยู่อาศัยมีการจัดการปัญหาขยะ น้ำเสีย และมลพิษทางอากาศ อย่างเหมาะสม	ร้อยละ ๐.๘๘	ร้อยละ ๓.๒๑	ร้อยละ ๒๐.๕๘	ร้อยละ ๕๔.๑๖	ร้อยละ ๒๑.๑๗
บริเวณที่ทำงานอยู่อาศัยมีความปลอดภัยจากยาเสพติดและอาชญากรรม	ร้อยละ ๑.๓๑	ร้อยละ ๕.๕๕	ร้อยละ ๒๒.๖๓	ร้อยละ ๕๑.๒๔	ร้อยละ ๑๙.๒๗
บริเวณที่ทำงานอยู่อาศัยมีพื้นที่สันทนาการและสวนสาธารณะเพียงพอต่อทุกคนที่อยู่ภายในพื้นที่	ร้อยละ ๑.๔๖	ร้อยละ ๔.๐๙	ร้อยละ ๒๑.๑๗	ร้อยละ ๕๗.๐๘	ร้อยละ ๑๖.๒๐
บริเวณที่ทำงานอยู่อาศัยมีสภาพของถนนที่ดีหรือมีระบบขนส่งสาธารณะที่สะดวกต่อการเดินทาง	ร้อยละ ๑.๑๗	ร้อยละ ๖.๔๒	ร้อยละ ๒๐.๒๙	ร้อยละ ๕๒.๘๕	ร้อยละ ๑๙.๒๗
บริเวณที่ทำงานอยู่อาศัยมีความสะดวกในการเข้าถึงบริการสาธารณะ เช่น โรงพยาบาล สถานีตำรวจ เป็นต้น	ร้อยละ ๐.๔๔	ร้อยละ ๔.๘๒	ร้อยละ ๒๒.๗๗	ร้อยละ ๔๙.๖๔	ร้อยละ ๒๒.๓๔

โดยที่ ๑=น้อยที่สุด, ๒=น้อย, ๓=ปานกลาง, ๔=มาก, ๕=มากที่สุด

(๖) ด้านการทำงาน พบว่า แรงงานนอกระบบที่ได้รับการสำรวจมากกว่าครึ่งหนึ่ง ร้อยละ ๙๒.๒๖ ไม่มีปัญหาจากการประกอบอาชีพ มีเพียง ร้อยละ ๗.๗๔ ที่มีปัญหา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาจากการประกอบอาชีพระบุว่า มีปัญหาในเรื่องการทำงานที่ไม่ได้รับสวัสดิการมากที่สุด ร้อยละ ๗๕.๔๗

ตารางที่ ๙ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของแรงงานนอกระบบด้านการทำงาน

รายการ	ร้อยละ
ปัญหาจากการประกอบอาชีพหลักของท่านในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)	
ไม่มีปัญหา	๙๒.๒๖
ไม่ได้รับค่าตอบแทนตามที่ตกลงกันไว้	๓.๗๗
ได้รับค่าตอบแทนล่าช้า	๓.๗๗
ชั่วโมงการทำงานมากเกินไป	๑๖.๙๘
ไม่สามารถหยุดงานได้	๗.๕๕
ไม่มีสวัสดิการ	๗๕.๔๗
อื่น ๆ	๙.๔๓
ระยะเวลาที่ท่านทำงาน (รวมทั้งอาชีพหลักและอาชีพเสริมทั้งหมด)	๗.๗๘ ชั่วโมง/วัน

(๗) ด้านอื่น ๆ พบว่า ใน ๒๔ ชั่วโมงหรือ ๑ วันกลุ่มตัวอย่างมีการแบ่งสัดส่วนเวลางาน โดยเฉลี่ยอยู่ที่ ๗.๗๗ ชั่วโมงต่อวัน แบ่งอีกประมาณ ๗.๘๙ ชั่วโมงเพื่อพักผ่อน ซึ่งเกือบจะทั้งหมด ร้อยละ ๙๔.๔๕ ของแรงงานนอกระบบที่ทำการสำรวจ มีเวลาสำหรับพักผ่อนหรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ร้อยละ ๙๕.๑๕ ระบุว่าใช้เวลาว่างกับเวลาส่วนตัวที่เหมาะสมและเพียงพอ โดยผลจากการสำรวจส่วนใหญ่แล้ว ร้อยละ ๙๗.๐๒ ไม่เคยโดนดูถูกหรือไม่ได้รับการยอมรับจากการทำงาน และโดยกลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๒๘.๓๘ มองว่า ความความสำเร็จในชีวิตทำงานในอนาคตคือการรายได้เพิ่มขึ้น ส่วนอีกร้อยละ ๔๔.๕๖ ระบุว่าไม่ได้ตั้งเป้าหมายไว้

ตารางที่ ๑๐ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของแรงงานนอกระบบด้านอื่น ๆ

รายการ	ร้อยละ
ใน ๒๔ ชั่วโมงของวันทำงาน ท่านแบ่งสัดส่วนระหว่างเวลาว่างกับเวลาส่วนตัว และเวลาอื่น ๆ อย่างไร	
เวลาว่าง	๗.๗๗
เวลาพักผ่อน/นอน	๗.๘๙
เวลาส่วนตัว	๕.๓๑
เวลาอื่น ๆ	๓.๖๘
ท่านมีเวลาพักผ่อนหรือทำกิจกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากการทำงาน (ตามที่ท่าน แบ่งสัดส่วนไว้แล้ว) หรือไม่	
มี	๙๔.๔๕
ไม่มี	๕.๕๕
งานที่ท่านทำ มีเวลาเหมาะสมและเพียงพอระหว่างเวลาว่างกับเวลาส่วนตัว	
เหมาะสมเพียงพอ	๙๕.๑๕
ไม่เหมาะสมเพียงพอ	๔.๘๕
ท่านเคยโดนดูถูก/ไม่ได้รับการยอมรับจากการทำงานหรือไม่	
ไม่เคย	๙๗.๐๒
เคย	๒.๙๘
อะไรคือความสำเร็จในชีวิตการทำงานในอนาคตท่าน	
ไม่ได้ตั้งเป้าหมาย	๔๔.๕๖
รายได้เพิ่มขึ้น	๒๘.๓๘
เป็นเจ้าของกิจการ	๓.๒๔
ขยายกิจการ	๓.๕๓
ได้รับการยอมรับ/ยกย่อง	๐.๒๙
มีบ้าน/มีรถ	๓.๖๘
หมดภาระหนี้สิน	๘.๙๗
บุตรหลานสำเร็จการศึกษา	๗.๒๑
อื่น ๆ	๐.๑๕

๑.๓) ข้อมูลเกี่ยวกับการได้รับความคุ้มครองและหลักประกันทางสังคมของแรงงาน นอกระบบ พบว่าแรงงานนอกระบบที่ได้รับการสำรวจส่วนใหญ่ไม่ได้รับความคุ้มครองและหลักประกันทางสังคม ที่ ดำเนินการโดยภาครัฐ ร้อยละ ๘๔.๘๒ มีเพียงร้อยละ ๑๕.๑๘ ที่ได้รับความคุ้มครอง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุ แรงงานนอกระบบที่ได้รับการสำรวจส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุนที่ดำเนินการโดยภาครัฐ ร้อยละ ๗๙.๘๕ มีเพียงร้อยละ ๒๐.๑๕ ที่เป็นสมาชิก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน แรงงานนอกระบบที่ได้รับการ สำรวจส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุนที่ดำเนินการโดยภาคเอกชน ร้อยละ ๙๐.๐๗ มีเพียงร้อยละ ๙.๙๓ ที่เป็นสมาชิก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสมาชิกการทำประกันชีวิต แรงงานนอกระบบที่ได้รับการสำรวจส่วนใหญ่ไม่ได้

เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ร้อยละ ๘๕.๕๕ มีเพียงร้อยละ ๑๔.๔๕ ที่เป็นสมาชิก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรปลูกพืช

ตารางที่ ๑๑ ข้อมูลเกี่ยวกับการได้รับความคุ้มครองและหลักประกันทางสังคมของแรงงานนอกระบบ

รายการ	ร้อยละ
ความคุ้มครองและหลักประกันทางสังคมที่ดำเนินการโดยภาครัฐ	
ความคุ้มครองและหลักประกันทางสังคมที่ดำเนินการโดยภาครัฐที่ท่านได้รับ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)	
ไม่ได้รับความคุ้มครอง	๘๔.๘๒
ผู้ประกันตน ม.๓๙	๒.๓๔
ผู้ประกันตน ม.๔๐	๒.๐๔
เบี้ยความพิการ	๐.๔๔
เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	๗.๗๔
เบี้ยสวัสดิการแห่งรัฐ	๔.๐๙
กองทุนที่ดำเนินการโดยภาครัฐที่ท่านเป็นสมาชิก (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)	
ไม่ได้เป็นสมาชิก	๗๙.๘๕
กองทุนหมู่บ้าน	๑๙.๗๑
การทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)	๐.๐๐
กองทุนเพื่อผู้รับงานไปทำที่บ้าน	๐.๐๐
ความคุ้มครองและหลักประกันทางสังคมที่ดำเนินการด้วยตนเอง/รวมกลุ่มดำเนินการ	
กองทุนที่ดำเนินการโดยภาคเอกชน ที่ท่านเป็นสมาชิก (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)	
ไม่ได้เป็นสมาชิก	๙๐.๐๗
การทำประกันชีวิต	๗.๕๙
กลุ่มสัจจะออมทรัพย์	๒.๓๗
การเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพต่าง ๆ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)	
ไม่ได้เป็นสมาชิก	๘๕.๕๕
OTOP	๐.๑๕
วิสาหกิจชุมชน	๑.๗๕
กลุ่มเกษตรกรปลูกพืช	๑๑.๐๙
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	๐.๕๘
กลุ่มเกษตรกรทำประมงน้ำจืด	๐.๑๕
กลุ่มเกษตรกรทำประมงทะเล	๐.๗๓
กลุ่มเกษตรกรเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๐.๐๐

๑.๔) ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมและศักยภาพของแรงงานนอกระบบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างแรงงานนอกระบบ มีความพร้อมในการใช้ภาษาไทยในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ได้ในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๓๓.๗๒ แต่มีความพร้อมในระดับน้อยที่สุด ในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อเป็นภาษาที่สองในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ร้อยละ ๒๐.๔๔ ในขณะที่แรงงานนอกระบบที่ได้รับการสำรวจส่วนใหญ่ไม่สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อเป็นภาษาที่สองในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ได้อย่างดี (ภาษาต่างประเทศ) ร้อยละ ๔๒.๔๘

ตารางที่ ๑๒ ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมและศักยภาพของแรงงานนอกระบบ

ความพร้อมและศักยภาพในการทำงาน	ไม่ สามารถ ทำได้	ระดับความคิดเห็น				
		๑	๒	๓	๔	๕
ท่านใช้ภาษาไทยในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ได้ อย่างดี (ภาษาไทย)	ร้อยละ ๐.๘๘	ร้อยละ ๐.๔๔	ร้อยละ ๓.๐๗	ร้อยละ ๑๔.๗๔	ร้อยละ ๔๗.๑๕	ร้อยละ ๓๓.๗๒
ท่านใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อเป็นภาษาที่สองใน การฟัง พูด อ่าน และเขียน ได้ดี (ภาษาต่างประเทศ)	ร้อยละ ๔๒.๔๘	ร้อยละ ๒๐.๔๔	ร้อยละ ๑๖.๓๕	ร้อยละ ๑๔.๓๑	ร้อยละ ๕.๕๕	ร้อยละ ๐.๘๘
ท่านใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลได้ดี (เทคโนโลยีสารสนเทศ)	ร้อยละ ๑๓.๒๘	ร้อยละ ๗.๐๑	ร้อยละ ๑๕.๔๗	ร้อยละ ๓๔.๗๔	ร้อยละ ๑๘.๙๕	ร้อยละ ๘.๖๑
ท่านใช้โปรแกรม/แอปพลิเคชันเพื่อเป็นช่องทาง ในการสร้างรายได้ ได้ดี (เทคโนโลยี สารสนเทศ)	ร้อยละ ๒๕.๑๑	ร้อยละ ๑๒.๘๕	ร้อยละ ๑๗.๕๒	ร้อยละ ๒๗.๕๙	ร้อยละ ๑๑.๖๘	ร้อยละ ๕.๒๖

โดยที่ ๑=น้อยที่สุด, ๒=น้อย, ๓=ปานกลาง, ๔=มาก, ๕=มากที่สุด

สำหรับด้านทักษะความพร้อมหรือการมีความชำนาญและมีศักยภาพในการทำงานในสาขาอาชีพนั้น พบว่า แรงงานนอกระบบที่ได้รับการสำรวจมีทักษะในสาขาอาชีพช่าง ร้อยละ ๑๗.๙๖ ส่วนใหญ่มีความชำนาญในงานไม้ มีทักษะในสาขาอาชีพไฟฟ้า ร้อยละ ๘.๗๖ ส่วนใหญ่มีความชำนาญในงานไฟฟ้า มีทักษะในสาขาอาชีพศิลปะ ร้อยละ ๖.๗๒ ส่วนใหญ่ชำนาญในงานตัดเย็บ มีทักษะในสาขาอาชีพภาคบริการ ร้อยละ ๓๒.๒๖ ส่วนใหญ่มีความชำนาญในงานขาย มีทักษะในสาขาอาชีพเทคโนโลยีสารสนเทศ ร้อยละ ๑๘.๕๕ ส่วนใหญ่มีความชำนาญในการใช้อินเทอร์เน็ตการสืบค้นข้อมูล

ตารางที่ ๑๓ ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมและศักยภาพของแรงงานนอกระบบด้านทักษะความพร้อม

รายการ	ร้อยละ
สาขาอาชีพช่าง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)	๑๗.๙๖
งานไม้	๖๓.๔๑
งานปูน	๓๖.๕๙
งานอลูมิเนียม	๖.๕๐
งานหล่อ/งานแม่พิมพ์	๑.๖๓
งานซ่อม	๕๒.๓๐
งานสี	๓๑.๗๑
สาขาอาชีพไฟฟ้า (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)	๘.๗๖
งานไฟฟ้า	๘๖.๖๗
งานดูแลระบบคอมพิวเตอร์	๑๓.๓๓
งานซ่อมบำรุงอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	๑๕.๐๐
สาขาอาชีพศิลปะ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)	๖.๗๒
งานวาดภาพ	๒๑.๗๔
งานปั้น	๒.๑๗
งานออกแบบ	๑๗.๓๙
งานแกะสลัก	๔.๓๕
งานตัดเย็บ	๖๙.๕๗
งานเครื่องประดับ	๖.๕๒
งานถัก	๒๑.๗๔

รายการ	ร้อยละ
สาขาอาชีพภาคบริการ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)	๓๒.๒๖
งานนวดแผนไทย	๒.๒๖
งานแม่บ้าน	๔๓.๘๙
งานประกอบอาหาร	๔๕.๗๐
งานต้อนรับ	๑๔.๙๓
งานขาย	๕๑.๑๓
งานรักษาความปลอดภัย	๔.๙๘
งานดูแลผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย	๐.๙๐
สาขาอาชีพเทคโนโลยีสารสนเทศ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)	๑๘.๕๔
การใช้อินเทอร์เน็ตการสืบค้นข้อมูล	๙๘.๔๓
งานเขียนโปรแกรม	๖.๓๐
งานตัดต่อวิดีโอ	๑๒.๖๐
กราฟฟิคดีไซน์	๕.๕๑

ทั้งนี้เมื่อถามถึงประสบการณ์การเข้าร่วมอบรมในโครงการพัฒนาฝีมือแรงงาน พบว่า มีเพียงร้อยละ ๗.๔๘ ที่เคยเข้าร่วมการอบรม ซึ่งส่วนใหญ่ เคยเข้าร่วมอบรมในเรื่องงานหัตถกรรมหรืองานฝีมือ และผู้ที่เคยเข้าร่วมส่วนใหญ่ ร้อยละ ๒๗.๖๖ ระบุว่าได้นำไปใช้ต่อยอดในงาน ส่วนกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ ๙๒.๕๒ ไม่เคยเข้าร่วมการฝึกอบรม โดยผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมให้เหตุผลที่ไม่เข้าร่วมเพราะไม่สนใจเข้าร่วม

ตารางที่ ๑๔ ข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์การเข้าร่วมอบรม

รายการ	ร้อยละ
ท่านเคยเข้าร่วมการอบรมในโครงการพัฒนาฝีมือแรงงานหรือไม่	
เคยเข้าร่วม เกี่ยวกับเรื่องอะไร	๗.๔๘
งานหัตถกรรม/งานฝีมือ	๓๔.๐๔
อาหาร	๒๑.๒๘
บริการ	๔.๒๖
งานช่าง	๑๐.๖๔
คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี	๑๙.๑๕
เกษตร	๒๕.๕๓
หลังอบรมท่านนำความรู้ไปต่อยอดหรือใช้ประโยชน์ในงานของท่านหรือไม่	
ได้ใช้	๒๗.๖๖
ไม่ได้ใช้	๑๐.๖๔
ไม่เคยเข้าร่วม สาเหตุ	๙๒.๕๒
ไม่สนใจเข้าร่วม	๔๐.๑๐
ไม่มีเวลาเข้าร่วม	๓๒.๗๐
ไม่ทราบข่าวสารเกี่ยวกับการจัดงาน	๑๐.๘๔
สถานที่จัดอบรม/โครงการอยู่ห่างไกล	๐.๑๗

๑.๕) ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาด้านแรงงานของแรงงานนอกระบบ พบว่า ร้อยละ ๘๙.๐๕ ของแรงงานนอกระบบไม่มีปัญหาด้านแรงงาน สำหรับแรงงานนอกระบบที่ระบุว่าไม่มีปัญหาด้านแรงงาน พบว่า มีปัญหาเรื่องการไม่มีงานทำอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ ๑๖.๒๐ มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดว่าแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ ยังไม่มีงานทำอย่างต่อเนื่อง และไม่มีรายได้ที่มั่นคง

ตารางที่ ๑๕ ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาด้านแรงงานของแรงงานนอกระบบ

รายการ	ร้อยละ
ปัญหาด้านแรงงานของท่านในปัจจุบัน	
ไม่มีปัญหา	๘๙.๐๕
ไม่มีงานทำอย่างต่อเนื่อง	๕๔.๖๗
ขาดทักษะฝีมือทั่วไป	๑๘.๖๗
ขาดทักษะฝีมือด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม	๖.๖๗
ปัญหาด้านการรวมกลุ่มอาชีพ	๒.๖๗
ไม่มีความปลอดภัยในการทำงาน	๘.๐๐
ไม่รู้สิทธิตามกฎหมาย	๑๗.๓๓
สภาพแวดล้อมในการทำงาน	๑๘.๖๗
ค่าตอบแทน	๔๕.๓๓

ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นปัญหาแรงงานในปัจจุบัน

ประเด็นปัญหาแรงงานในปัจจุบัน	ระดับความคิดเห็น				
	๑	๒	๓	๔	๕
แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ ยังไม่มีงานทำอย่างต่อเนื่อง และไม่มีรายได้ที่มั่นคง	ร้อยละ ๑.๑๗	ร้อยละ ๔.๓๘	ร้อยละ ๒๗.๐๑	ร้อยละ ๕๑.๒๔	ร้อยละ ๑๖.๒๐
แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิตามกฎหมายของแรงงานนอกระบบ	ร้อยละ ๐.๘๘	ร้อยละ ๔.๕๓	ร้อยละ ๒๖.๔๒	ร้อยละ ๕๒.๑๒	ร้อยละ ๑๖.๐๖
แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ ยังไม่ได้รับการคุ้มครองและไม่สามารถเข้าถึงหลักประกันทางสังคมอย่างทัดเทียมแรงงานในระบบ	ร้อยละ ๑.๑๗	ร้อยละ ๒.๓๔	ร้อยละ ๒๔.๖๗	ร้อยละ ๕๒.๗๐	ร้อยละ ๑๙.๑๒

โดยที่ ๑=น้อยที่สุด, ๒=น้อย, ๓=ปานกลาง, ๔=มาก, ๕=มากที่สุด

๑.๖) ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการช่วยเหลือจากภาครัฐของแรงงานนอกระบบ พบว่าแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ ร้อยละ ๘๔.๒๓ ไม่เคยใช้บริการหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน ทั้งนี้ผู้ที่เคยใช้บริการ เคยใช้บริการสำนักงานจัดหางานจังหวัด/ศูนย์ข่าว ร้อยละ ๕๐.๐๐

ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้บริการหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน

รายการ	ร้อยละ
หน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงานที่ท่านเคยใช้บริการ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)	
ไม่เคยใช้บริการ	๘๔.๒๓
สำนักงานแรงงานจังหวัด/ศูนย์บริการร่วมกระทรวงแรงงาน	๒๙.๖๓
สำนักงานจัดหางานจังหวัด/ศูนย์ข่าว	๕๐.๐๐
สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด/ศูนย์ความปลอดภัยในการทำงาน	๗.๔๑
สำนักงานประกันสังคมจังหวัด/ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงาน	๒๗.๗๘
สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด	๗.๔๑

ทั้งนี้ แร่งงานนอกระบบที่ได้รับการสำรวจมีความต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐ มากที่สุด ในเรื่องสนับสนุนอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ ๖๔.๔๘ รองลงมาคือเรื่องทุนในการประกอบอาชีพร้อยละ ๖๐.๐๐ เรื่องค่าตอบแทนเพิ่มขึ้น/เป็นธรรม ร้อยละ ๕๑.๗๙ ตามลำดับ และไม่ต้องการความช่วยเหลือมากที่สุดในเรื่องความต้องการหางานทำในต่างประเทศ ร้อยละ ๗๗.๗๓

ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการช่วยเหลือจากภาครัฐของแรงงานนอกระบบ

ความช่วยเหลือจากภาครัฐ	ไม่ต้องการความช่วยเหลือ	ต้องการความช่วยเหลือ	ระดับความต้องการความช่วยเหลือ				
			๑	๒	๓	๔	๕
ต้องการหางานทำในประเทศ	ร้อยละ ๖๑.๒๔	ร้อยละ ๓๘.๗๖	ร้อยละ ๒.๒๒	ร้อยละ ๒.๖๖	ร้อยละ ๗.๑๐	ร้อยละ ๑๓.๖๑	ร้อยละ ๑๓.๑๗
ต้องการหางานทำในต่างประเทศ	ร้อยละ ๗๗.๗๓	ร้อยละ ๒๒.๒๗	ร้อยละ ๒.๘๐	ร้อยละ ๒.๖๕	ร้อยละ ๕.๗๕	ร้อยละ ๗.๕๒	ร้อยละ ๓.๕๔
ต้องการอาชีพเสริม	ร้อยละ ๕๕.๑๐	ร้อยละ ๔๔.๙๐	ร้อยละ ๒.๒๒	ร้อยละ ๔.๗๓	ร้อยละ ๘.๗๑	ร้อยละ ๑๕.๙๕	ร้อยละ ๑๓.๒๙
ต้องการพัฒนาฝีมือทั่วไป	ร้อยละ ๕๗.๙๙	ร้อยละ ๔๒.๐๑	ร้อยละ ๑.๔๘	ร้อยละ ๕.๖๒	ร้อยละ ๑๑.๖๙	ร้อยละ ๑๔.๐๕	ร้อยละ ๙.๑๗
ต้องการพัฒนาทักษะฝีมือด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม	ร้อยละ ๕๘.๖๗	ร้อยละ ๔๑.๓๓	ร้อยละ ๒.๒๒	ร้อยละ ๖.๐๗	ร้อยละ ๑๑.๘๕	ร้อยละ ๑๓.๙๓	ร้อยละ ๗.๒๖
ต้องการการรวมกลุ่มอาชีพ	ร้อยละ ๖๑.๘๙	ร้อยละ ๓๘.๑๑	ร้อยละ ๒.๕๑	ร้อยละ ๓.๙๙	ร้อยละ ๑๐.๗๘	ร้อยละ ๑๓.๐๐	ร้อยละ ๗.๘๓
ต้องการคุ้มครองความปลอดภัยในการทำงาน	ร้อยละ ๕๓.๖๖	ร้อยละ ๔๖.๓๔	ร้อยละ ๒.๖๙	ร้อยละ ๕.๐๘	ร้อยละ ๑๐.๖๑	ร้อยละ ๑๕.๗๐	ร้อยละ ๑๒.๑๑
ต้องการความรู้ด้านกฎหมาย	ร้อยละ ๕๒.๙๖	ร้อยละ ๔๗.๐๔	ร้อยละ ๑.๖๓	ร้อยละ ๖.๘๐	ร้อยละ ๑๐.๓๖	ร้อยละ ๑๕.๕๓	ร้อยละ ๑๒.๗๒
แก้ไขสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงาน	ร้อยละ ๕๙.๒๓	ร้อยละ ๔๐.๗๗	ร้อยละ ๑.๙๓	ร้อยละ ๔.๙๑	ร้อยละ ๙.๒๓	ร้อยละ ๑๔.๒๙	ร้อยละ ๑๐.๔๒
ค่าตอบแทนเพิ่มขึ้น/เป็นธรรม	ร้อยละ ๔๘.๒๑	ร้อยละ ๕๑.๗๙	ร้อยละ ๑.๙๓	ร้อยละ ๒.๓๘	ร้อยละ ๙.๙๗	ร้อยละ ๑๖.๒๒	ร้อยละ ๒๑.๒๘
ให้ข้อมูลข่าวสารด้านแรงงาน	ร้อยละ ๕๔.๖๓	ร้อยละ ๔๕.๓๗	ร้อยละ ๑.๙๔	ร้อยละ ๔.๑๘	ร้อยละ ๑๑.๑๙	ร้อยละ ๑๖.๘๗	ร้อยละ ๑๑.๑๙
ทุนในการประกอบอาชีพ	ร้อยละ ๔๐.๐๐	ร้อยละ ๖๐.๐๐	ร้อยละ ๐.๖๐	ร้อยละ ๑.๓๔	ร้อยละ ๘.๖๖	ร้อยละ ๑๗.๑๖	ร้อยละ ๓๒.๒๔
ความต่อเนื่องในการทำงาน	ร้อยละ ๔๙.๑๘	ร้อยละ ๕๐.๘๒	ร้อยละ ๑.๒๐	ร้อยละ ๒.๙๙	ร้อยละ ๑๐.๐๑	ร้อยละ ๑๔.๕๐	ร้อยละ ๒๒.๑๒
สนับสนุนอาชีพเกษตรกรรม	ร้อยละ ๓๕.๕๒	ร้อยละ ๖๔.๔๘	ร้อยละ ๐.๓๐	ร้อยละ ๑.๔๙	ร้อยละ ๘.๘๑	ร้อยละ ๑๙.๘๗	ร้อยละ ๓๗.๐๑

โดยที่ ๑=น้อยที่สุด, ๒=น้อย, ๓=ปานกลาง, ๔=มาก, ๕=มากที่สุด

๒) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบตามกลุ่มอาชีพ

๒.๑) การวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างกลุ่มอาชีพกับข้อมูลทั่วไป เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลตามกลุ่มอาชีพที่พบมากที่สุดในการสำรวจ คือ กลุ่มอาชีพเป็นเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และเจ้าของกิจการขนาดเล็ก ซึ่งข้อมูลผลการวิเคราะห์กลุ่มอาชีพกับข้อมูลทั่วไป พบว่า

กลุ่มอาชีพเป็นเกษตรกร/ประมงน้ำจืด เป็นเพศชาย ร้อยละ ๕๐.๑๕ และเพศหญิง ร้อยละ ๔๙.๘๕ ส่วนใหญ่ ร้อยละ ๗๔.๙๒ มีสถานภาพสมรส มีอายุอยู่ในช่วง ๒๐ - ๕๙ ปี ร้อยละ ๘๔.๘๙ โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ ๗๙.๑๕ ไม่เคยมีประสบการณ์ทำงานมาก่อน มีเพียงร้อยละ ๒๐.๘๕ ที่เคยทำงานมาก่อน และเหตุผลที่ทำให้เปลี่ยนงานผู้ที่เคยทำงานมาก่อนส่วนมากจะระบุว่าต้องการอิสระ ร้อยละ ๔๗.๕๔ เมื่อสอบถามถึงความต้องการทำงานในระบบ กลุ่มผู้ที่เป็นเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ ๙๑.๒๔ ไม่มีความต้องการ และผู้ที่เป็นเกษตรกร ร้อยละ ๗๗.๓๔ ประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง

กลุ่มเจ้าของกิจการขนาดเล็ก เป็นเพศชาย ร้อยละ ๓๐.๘๕ และเพศหญิง ร้อยละ ๖๙.๑๕ ส่วนใหญ่ ร้อยละ ๕๑.๐๖ มีสถานภาพสมรส มีอายุอยู่ในช่วง ๒๐ - ๕๙ ปี ร้อยละ ๙๒.๕๕ โดยเจ้าของกิจการขนาดเล็กส่วนใหญ่ ร้อยละ ๕๗.๔๕ ไม่เคยมีประสบการณ์ทำงานมาก่อน มีเพียงร้อยละ ๔๒.๕๕ ที่เคยทำงานมาก่อน และเหตุผลที่ทำให้เปลี่ยนงานผู้ที่เคยทำงานมาก่อนส่วนมากจะระบุว่าต้องการอิสระร้อยละ ๕๑.๓๕ เมื่อสอบถามถึงความต้องการทำงานในระบบ กลุ่มผู้ที่เป็นเจ้าของกิจการขนาดเล็ก ร้อยละ ๗๖.๖๐ ไม่มีความต้องการ และผู้ที่เป็นเจ้าของกิจการขนาดเล็ก ร้อยละ ๗๗.๖๖ ระบุว่าประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง

ตารางที่ ๑๙ ข้อมูลทั่วไปของแรงงานนอกระบบ จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก

รายการ	ร้อยละ	
	เกษตรกร/ประมงน้ำจืด	เจ้าของกิจการขนาดเล็ก
เพศ		
เพศหญิง	๔๙.๘๕	๖๙.๑๕
เพศชาย	๕๐.๑๕	๓๐.๘๕
สถานภาพ		
โสด	๑๘.๔๓	๔๐.๔๓
สมรส	๗๔.๙๒	๕๑.๐๖
หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	๖.๖๕	๘.๕๑
อายุ		
อายุน้อยกว่า ๒๐ ปี	๐.๐๐	๒.๑๓
อายุระหว่าง ๒๐ - ๕๙ ปี	๘๔.๘๙	๙๒.๕๕
อายุมากกว่า ๕๙ ปี	๑๕.๑๑	๕.๓๒
วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	๔๒.๓๐	๒๒.๓๔
มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	๒๖.๕๙	๙.๕๗
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.หรือเทียบเท่า	๑๘.๔๓	๓๐.๘๕
อนุปริญญา/ปวส.	๔.๕๓	๑๑.๗๐
ปริญญาตรี	๗.๘๕	๒๒.๓๔
สูงกว่าปริญญาตรี	๐.๓๐	๐.๐๐
กำลังศึกษา	๐.๐๐๙	๓.๑๙

ตารางที่ ๒๐ ข้อมูลทั่วไปของแรงงานนอกระบบด้านการประกอบอาชีพ จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และเจ้าของกิจการขนาดเล็ก

รายการ	ร้อยละ	
	เกษตรกร/ประมงน้ำจืด	เจ้าของกิจการขนาดเล็ก
ประกอบอาชีพหลักเพียงอาชีพเดียว	๙๓.๑๗	๘๕.๕๖
ประกอบอาชีพรอง	๒๐.๘๕	๑๔.๔๔
ก่อนหน้าที่ท่านทำงานในปัจจุบันท่านเคยทำงาน/ประกอบอาชีพหรือไม่		
ไม่เคยทำงาน	๗๙.๑๕	๕๗.๔๕
เคยทำงาน	๒๐.๘๕	๔๒.๕๕
ข้าราชการ	๐.๐๐	๒.๖๓
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๑.๕๒	๕.๒๕
พนักงานบริษัทเอกชน	๗๔.๒๔	๖๕.๗๙
พนักงานโรงงาน	๑๒.๑๒	๑๓.๑๖
อื่น ๆ	๑๒.๑๒	๑๓.๑๖
เหตุผลที่ทำให้เปลี่ยนงาน (เฉพาะผู้ที่ตอบเคยทำงานมาก่อน)		
เกษียณอายุ/อายุมาก	๓.๒๘	๕.๔๑
ถูกเลิกจ้าง	๔.๙๒	๘.๑๑
ต้องการอิสระ	๔๗.๕๔	๕๑.๓๕
สภาพร่างกายไม่เอื้ออำนวย	๖.๕๖	๒.๗๐
ค่าจ้าง/รายได้ไม่คุ้มค่า	๒๙.๕๑	๑๖.๒๒
มีปัญหาในที่ทำงาน	๑.๖๔	๐.๐๐
อื่น ๆ	๖.๕๖	๑๖.๒๒
ท่านอยากทำงานในระบบหรืองานองค์กรที่มีระบบสวัสดิการหรือไม่		
อยาก	๘.๗๖	๒๓.๔๐
ไม่อยาก	๙๑.๒๔	๗๖.๖๐
ท่านทำงานในฐานะอะไร		
นายจ้าง	๔.๒๓	๑๗.๐๒
ลูกจ้าง	๒.๔๒	๔.๒๖
ลูกจ้างทำงานหลายเจ้า	๐.๐๐	๐.๐๐
การรวมกลุ่ม	๐.๓๐	๐.๐๐
ประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง	๗๗.๓๔	๗๗.๖๖
ช่วยธุรกิจครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง	๑๕.๔๑	๑.๐๖
อื่น ๆ	๐.๓๐	๐.๐๐

๒.๒) การวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างกลุ่มอาชีพกับข้อมูลคุณภาพชีวิต

(๑) ด้านเศรษฐกิจ

กลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด ร้อยละ ๕๗.๗๐ มีรายได้ มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท โดยเฉลี่ย มีรายได้รวม ๒๐,๖๐๙.๓๗ บาทต่อเดือน ส่วนรายได้จากการทำงานเพียงอย่างเดียวอยู่ที่ ๑๙,๐๖๕.๗๑ บาทต่อเดือน ซึ่งร้อยละ ๓๔.๗๔ มีผู้ร่วมใช้จ่ายจากเงินที่ได้ ๓ คน ร้อยละ ๘๗.๓๑ ของเกษตรกรระบุว่ารายได้เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย มีภาระหนี้สินร้อยละ ๓๓.๖๕ เกือบทั้งหมดของผู้ที่มีภาระหนี้สิน ร้อยละ ๙๗.๒๐ ตอบว่ามาจากการกู้ยืมเงินในระบบ โดยกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ ๗๑.๘๗ ของเกษตรกรได้รับคำตอบแทนรายงวด/รายครั้ง และส่วนใหญ่ระบุว่าคำตอบแทนที่ได้รับนั้นมีความคุ้มค่ากับงานที่ทำ ร้อยละ ๙๒.๐๕ มีเพียงร้อยละ ๗.๙๕ ระบุว่าไม่คุ้มค่า ร้อยละ ๗๖.๕๒ ไม่ได้ตั้งเป้าหมายรายวัน มีเพียงร้อยละ ๒๓.๔๘ ที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ ซึ่งร้อยละ ๙๒.๙๖ ของผู้ที่ตั้งเป้าหมาย ระบุว่าทำได้สำเร็จ

กลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก ร้อยละ ๖๓.๘๓ มีรายได้มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท โดยเฉลี่ย มีรายได้รวม ๒๙,๑๒๗.๖๖ บาทต่อเดือน ส่วนรายได้จากการทำงานเพียงอย่างเดียวอยู่ที่ ๒๕,๖๘๕.๓๙ บาท ต่อเดือน ซึ่งร้อยละ ๓๐.๘๕ มีผู้ร่วมใช้จ่ายจากเงินที่ได้ ๒ คน เกินกว่าครึ่งหนึ่ง ร้อยละ ๘๐.๘๕ ของกลุ่มเจ้าของกิจการขนาดเล็กระบุว่ารายได้เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย มีภาระหนี้สิน ร้อยละ ๔๔.๖๘ เกือบทั้งหมดของผู้ที่มีภาระหนี้สิน ร้อยละ ๙๒.๖๘ ระบุว่ามาจากการกู้ยืมเงินในระบบ โดยกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ ๔๙.๙๔ ของกลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก ได้รับคำตอบแทนรายวัน และส่วนใหญ่ระบุว่าคำตอบแทนที่ได้รับนั้นมีความคุ้มค่ากับงานที่ทำ ร้อยละ ๘๗.๙๑ มีเพียงร้อยละ ๑๘.๐๙ ระบุว่าไม่คุ้มค่า ร้อยละ ๖๙.๐๙ ไม่ได้ตั้งเป้าหมายรายวัน มีเพียงร้อยละ ๓๑.๙๑ ที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ ซึ่งร้อยละ ๙๖.๕๕ ของผู้ที่ตั้งเป้าหมายระบุว่าทำได้สำเร็จ

ตารางที่ ๒๑ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของแรงงานนอกระบบด้านเศรษฐกิจ จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก

รายการ	ร้อยละ	
	เกษตรกร/ประมงน้ำจืด	เจ้าของกิจการขนาดเล็ก
รายได้รวมเฉลี่ย (รวมรายรับทุกช่องทาง)	๒๐,๖๐๙.๓๗ บาทต่อเดือน	๒๙,๑๒๗.๖๖บาทต่อเดือน
ต่ำกว่า ๙,๐๐๐ บาท	๔.๘๓	๔.๒๖
๙,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๓๗.๔๖	๓๑.๙๑
มากกว่า ๑๕,๐๐๐	๕๗.๗๐	๖๓.๘๓
จำนวนคนที่ร่วมใช้จ่าย		
๑ คน	๑๑.๑๘	๒๐.๒๑
๒ คน	๒๘.๑๐	๓๐.๘๕
๓ คน	๓๔.๗๔	๒๗.๖๖
ตั้งแต่ ๔ คนขึ้นไป	๒๕.๓๘	๒๑.๒๘
โดยเฉลี่ยรายได้รวมของท่านเพียงพอกับรายจ่ายในแต่ละเดือนหรือไม่		
เพียงพอ	๘๗.๓๑	๘๐.๘๕
ไม่เพียงพอ	๑๒.๖๙	๑๙.๑๕
ท่านมีภาระหนี้สินหรือไม่		
ไม่มี	๖๔.๓๕	๕๕.๓๒
มี	๓๓.๖๕	๔๔.๖๘
มี ในระบบ	๙๗.๒๐	๙๒.๖๘
มี นอกระบบ	๒.๘๐	๗.๓๒

ตารางที่ ๒๒ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของแรงงานนอกระบบด้านเศรษฐกิจ (การทำงาน) จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก

รายการ	ร้อยละ	
	เกษตรกร/ประมงน้ำจืด	เจ้าของกิจการขนาดเล็ก
รายได้จากการทำงาน (เพียงอย่างเดียว)	๑๙,๐๖๕.๗๑ บาทต่อเดือน	๒๕,๖๘๕.๓๙ บาทต่อเดือน
งานที่ท่านทำอยู่ได้รับค่าตอบแทนในประเภท		
รายชั่วโมง	๐.๓๑	๑.๐๖
รายวัน	๓.๖๗	๔๘.๙๔
รายสัปดาห์	๐.๓๑	๑.๐๖
รายเดือน	๒๓.๘๕	๑๙.๑๕
รายงวด/รายครึ่ง	๗๑.๘๗	๒๙.๗๙
อื่น ๆ	๐.๐๐	๐.๐๐
รายได้จากการทำงานที่ท่านได้รับความคุ้มค่าต่องานที่ท่านทำหรือไม่		
คุ้มค่า	๙๒.๐๕	๘๗.๙๑
ไม่คุ้มค่า เนื่องจาก	๗.๙๕	๑๒.๐๙
ทำงานหนักเกินไป	๑๖.๖๗	๑๗.๒๙
กำไรน้อย/รายได้น้อย	๘๓.๓๓	๘๕.๗๑
รบกวนเวลาส่วนตัวมากเกินไป	๐.๐๐	๐.๐๐
อื่น ๆ	๐.๐๐	๐.๐๐
เป้าหมายความสำเร็จในการทำงานในแต่ละวันของท่านคือ		
ไม่ได้ตั้งเป้าหมาย	๗๖.๕๒	๖๘.๐๙
ตั้งเป้าหมาย	๒๓.๔๘	๓๑.๙๑
สำเร็จ	๙๒.๙๖	๙๖.๕๕
ไม่สำเร็จ	๗.๐๔	๓.๔๕

(๒) ด้านสังคม

กลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด ส่วนใหญ่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ไม่ต้องผ่อนชำระ ร้อยละ ๘๘.๕๒ เกือบทั้งหมด ร้อยละ ๙๙.๓๙ ไม่เคยมีปัญหาทะเลาะหรือขัดแย้งกับใคร

กลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก ส่วนใหญ่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ไม่ต้องผ่อนชำระ ร้อยละ ๕๗.๔๕ เกือบทั้งหมด ร้อยละ ๙๘.๙๒ ไม่เคยมีปัญหาทะเลาะหรือขัดแย้งกับใคร

ตารางที่ ๒๓ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของแรงงานนอกระบบด้านสังคม จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก

รายการ	ร้อยละ	
	เกษตรกร/ประมงน้ำจืด	เจ้าของกิจการขนาดเล็ก
สภาพความเป็นอยู่		
มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ไม่ต้องผ่อนชำระ	๘๘.๕๒	๕๗.๔๕
มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง แต่อยู่ระหว่างผ่อนชำระ	๑.๕๑	๔.๒๖
อาศัยอยู่กับบิดา มารดา ญาติ พี่น้อง	๙.๓๗	๒๒.๓๔

รายการ	ร้อยละ	
	เกษตรกร/ประมงน้ำจืด	เจ้าของกิจการขนาดเล็ก
อาศัยอยู่กับผู้อื่น (เช่น เพื่อน คนรู้จัก เป็นต้น)	๐.๓๐	๐.๐๐
อาศัยในบ้านพักที่หน่วยงานจัดให้	๐.๐๐	๐.๐๐
เช่าบ้าน/เช่าที่อยู่อาศัย	๐.๓๐	๑๕.๙๖
อื่น ๆ	๐.๐๐	๐.๐๐
งานของท่านมีปัญหา ทะเลาะ ขัดแย้งบ้างหรือไม่		
ไม่มี	๙๙.๓๙	๙๘.๙๒
มี	๐.๖๑	๑.๐๘
เรื่องงาน	๕๐.๐๐	๑๐๐.๐๐
เรื่องส่วนตัว	๕๐.๐๐	๐.๐๐
อื่น ๆ	๐.๐๐	๐.๐๐

(๓) ด้านสุขภาพ

กลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด ส่วนใหญ่แล้วมีสภาพร่างกายปกติ มีเพียงร้อยละ ๐.๓๐ ที่มีความพิการ กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาสุขภาพจากการทำงาน ร้อยละ ๑๖.๐๕ ส่วนใหญ่ระบุว่าเกิดจากความปวดเมื่อย

กลุ่มอาชีพแรงงานรับจ้างทั่วไป ทั้งหมดมีสภาพร่างกายปกติ กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาสุขภาพจากการทำงาน ร้อยละ ๑๐.๙๙ ส่วนใหญ่ระบุว่าเกิดจากความปวดเมื่อย

ตารางที่ ๒๔ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของแรงงานนอกระบบด้านสุขภาพ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ เกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก

รายการ	ร้อยละ	
	เกษตรกร/ประมงน้ำจืด	เจ้าของกิจการขนาดเล็ก
สภาพร่างกาย		
ปกติ	๙๙.๗๐	๑๐๐.๐๐
พิการ ประเภทความพิการ	๐.๓๐	๐.๐๐
การมองเห็น	๐.๐๐	๐.๐๐
การได้ยิน	๐.๐๐	๐.๐๐
การเคลื่อนไหว	๑๐๐.๐๐	๐.๐๐
อื่น ๆ	๐.๐๐	๐.๐๐
มีบัตรประจำตัวคนพิการ	๑๐๐.๐๐	๐.๐๐
ไม่มีบัตรประจำตัวคนพิการ	๐.๐๐	๐.๐๐
ท่านมีโรคประจำตัวหรือไม่		
มี	๖.๓๔	๗.๔๕
ไม่มี	๙๓.๖๖	๙๒.๕๕
การทำงานของทนายทำให้มีปัญหาสุขภาพหรือไม่		
ไม่มี	๘๓.๙๕	๘๙.๐๑
มี อย่างไร	๑๖.๐๕	๑๐.๙๙
เครียด	๑.๙๖	๒๐.๐๐
ปวดเมื่อย	๙๘.๐๔	๗๐.๐๐
อื่น ๆ	๐.๐๐	๑๐.๐๐

(๔) ด้านความปลอดภัย

กลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด ร้อยละ ๘๓.๓๘ ไม่เคยได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน และไม่เคยประสบเหตุการณ์ความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน ร้อยละ ๙๘.๗๙

กลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก ร้อยละ ๙๑.๔๙ ไม่เคยได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน และไม่เคยประสบเหตุการณ์ความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน ร้อยละ ๙๗.๘๘

ตารางที่ ๒๕ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของแรงงานนอกระบบด้านความปลอดภัย จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก

รายการ	ร้อยละ	
	เกษตรกร/ประมงน้ำจืด	เจ้าของกิจการขนาดเล็ก
ตั้งแต่เริ่มทำงานหลักที่ท่านทำอยู่ในปัจจุบัน ท่านได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติงานจำนวนกี่ครั้ง		
ไม่เคยได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน	๘๓.๓๘	๙๑.๔๙
เคย แต่ไม่ต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาล	๑๔.๙๗	๖.๓๘
เคย และต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาล	๑.๕๑	๒.๑๓
ในเวลางาน ท่านเคยประสบเหตุการณ์ไม่ปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินบ้างหรือไม่		
ไม่เคยประสบเหตุการณ์	๙๘.๗๙	๙๗.๘๘
เคยประสบเหตุการณ์	๑.๒๑	๒.๑๓
ลัทธิภัย	๗๕.๐๐	๐.๐๐
จี/ปล้น	๐.๐๐	๕๐.๐๐
อื่น ๆ	๒๕.๐๐	๕๐.๐๐

(๕) ด้านสภาพแวดล้อม

กลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด มีความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมของพื้นที่ที่อยู่อาศัยในปัจจุบันในระดับมากที่สุดในเรื่องที่อยู่อาศัยที่มีไฟฟ้าใช้เพียงพอต่อความต้องการการใช้ไฟฟ้า ร้อยละ ๒๕.๙๘ และพึงพอใจในระดับน้อยที่สุดในเรื่องบริเวณที่ท่านอยู่อาศัยมีการจัดการปัญหาขยะ น้ำเสีย และมลพิษทางอากาศ พื้นที่สันทนาการและสวนสาธารณะเพียงพอต่อทุกคนที่อยู่ภายในพื้นที่อย่างเหมาะสม และสภาพของถนนที่ดีหรือมีระบบขนส่งสาธารณะที่สะดวกต่อการเดินทาง ร้อยละ ๐.๙๑

กลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก มีความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมของพื้นที่ที่อยู่อาศัยในปัจจุบันในระดับมากที่สุดในเรื่อง พึงพอใจในที่อยู่อาศัยที่มีไฟฟ้าใช้เพียงพอต่อความต้องการใช้ไฟฟ้า ร้อยละ ๓๖.๑๗ และพึงพอใจในระดับน้อยที่สุดในเรื่อง พึงพอใจในที่อยู่อาศัยที่มีการจัดการปัญหาขยะ น้ำเสีย และมลพิษทางอากาศอย่างเหมาะสมและความปลอดภัยจากยาเสพติดและอาชญากรรม ร้อยละ ๒.๑๓

ตารางที่ ๒๖ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของแรงงานนอกระบบด้านสภาพแวดล้อม จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก

ความพึงพอใจในด้านสภาพแวดล้อมของพื้นที่ที่อาศัยอยู่ในปัจจุบัน	ระดับความคิดเห็น				
	๑	๒	๓	๔	๕
บริเวณที่ท่านอยู่อาศัยมีน้ำประปาที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคและบริโภค	ร้อยละ ๐.๖๐	ร้อยละ ๖.๐๔	ร้อยละ ๑๗.๒๒	ร้อยละ ๕๔.๙๘	ร้อยละ ๒๑.๑๕
	ร้อยละ ๑.๐๖	ร้อยละ ๔.๒๖	ร้อยละ ๑๘.๐๙	ร้อยละ ๔๒.๕๕	ร้อยละ ๓๔.๐๔

ความพึงพอใจในด้านสภาพแวดล้อมของพื้นที่ที่อาศัยอยู่ในปัจจุบัน	ระดับความคิดเห็น				
	๑	๒	๓	๔	๕
บริเวณที่ท่านอยู่อาศัยมีไฟฟ้าใช้เพียงพอต่อความต้องการการใช้ไฟฟ้า	ร้อยละ ๐.๐๐	ร้อยละ ๒.๔๒	ร้อยละ ๑๖.๓๑	ร้อยละ ๕๕.๒๙	ร้อยละ ๒๕.๙๘
	ร้อยละ ๐.๐๐	ร้อยละ ๒.๑๓	ร้อยละ ๑๔.๘๙	ร้อยละ ๕๖.๘๑	ร้อยละ ๓๖.๑๗
บริเวณที่ท่านอยู่อาศัยมีการจัดการปัญหาขยะ น้ำเสีย และมลพิษทางอากาศ อย่างเหมาะสม	ร้อยละ ๐.๙๑	ร้อยละ ๑.๘๑	ร้อยละ ๑๕.๔๑	ร้อยละ ๖๒.๒๔	ร้อยละ ๑๙.๖๔
	ร้อยละ ๒.๑๓	ร้อยละ ๕.๓๒	ร้อยละ ๒๓.๔๐	ร้อยละ ๔๕.๗๔	ร้อยละ ๒๓.๔๐
บริเวณที่ท่านอยู่อาศัยมีความปลอดภัยจากยาเสพติดและอาชญากรรม	ร้อยละ ๐.๖๐	ร้อยละ ๔.๕๓	ร้อยละ ๑๘.๔๓	ร้อยละ ๕๘.๙๑	ร้อยละ ๑๗.๕๒
	ร้อยละ ๒.๑๓	ร้อยละ ๗.๔๕	ร้อยละ ๒๕.๕๓	ร้อยละ ๔๐.๔๓	ร้อยละ ๒๔.๔๗
บริเวณที่ท่านอยู่อาศัยมีพื้นที่สันทนาการและสวนสาธารณะเพียงพอต่อทุกคนที่อยู่ภายในพื้นที่	ร้อยละ ๐.๙๑	ร้อยละ ๑.๘๑	ร้อยละ ๑๗.๘๒	ร้อยละ ๖๒.๕๔	ร้อยละ ๑๖.๙๒
	ร้อยละ ๑.๐๖	ร้อยละ ๕.๓๒	ร้อยละ ๒๒.๓๔	ร้อยละ ๕๒.๑๓	ร้อยละ ๑๙.๑๕
บริเวณที่ท่านอยู่อาศัยมีสภาพของถนนที่ดีหรือมีระบบขนส่งสาธารณะที่สะดวกต่อการเดินทาง	ร้อยละ ๐.๙๑	ร้อยละ ๖.๐๔	ร้อยละ ๒๐.๒๔	ร้อยละ ๕๓.๗๘	ร้อยละ ๑๙.๐๓
	ร้อยละ ๑.๐๖	ร้อยละ ๕.๓๒	ร้อยละ ๒๓.๔๐	ร้อยละ ๕๐.๐๐	ร้อยละ ๒๐.๒๑
บริเวณที่ท่านอยู่อาศัยมีความสะดวกในการเข้าถึงบริการสาธารณะ เช่น โรงพยาบาล สถานีตำรวจ เป็นต้น	ร้อยละ ๐.๐๐	ร้อยละ ๒.๔๒	ร้อยละ ๒๔.๔๗	ร้อยละ ๕๔.๐๘	ร้อยละ ๑๙.๐๓
	ร้อยละ ๑.๐๖	ร้อยละ ๖.๓๘	ร้อยละ ๒๗.๖๖	ร้อยละ ๓๘.๓๐	ร้อยละ ๒๖.๖๐

** บรรทัดบน คือ กลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด

** บรรทัดล่าง คือ กลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก

โดยที่ ๑=น้อยที่สุด, ๒=น้อย, ๓=ปานกลาง, ๔=มาก, ๕=มากที่สุด

(๖) ด้านการทำงาน

กลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด มีปัญหาจากการประกอบอาชีพ คือการไม่มีสวัสดิการ ร้อยละ ๖๖.๖๗ ซึ่งระยะเวลาในการทำงานของอาชีพเกษตรกรโดยเฉลี่ยอยู่ที่ ๗.๒๖ ชั่วโมงต่อวัน

กลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก มีปัญหาจากการประกอบอาชีพ คือการไม่มีสวัสดิการ ร้อยละ ๘๐.๐๐ ซึ่งระยะเวลาในการทำงานของอาชีพแรงงานรับจ้างทั่วไปโดยเฉลี่ยอยู่ที่ ๙.๑๔ ชั่วโมงต่อวัน

ตารางที่ ๒๗ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของแรงงานนอกระบบด้านการทำงาน จำแนกตามกลุ่มอาชีพ เกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก

รายการ	ร้อยละ	
	เกษตรกร/ประมงน้ำจืด	เจ้าของกิจการขนาดเล็ก
ปัญหาจากการประกอบอาชีพหลักของท่านในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)		
ไม่มีปัญหา	๙๘.๑๙	๘๙.๓๖
ไม่ได้รับค่าตอบแทนตามที่ตกลงกันไว้	๑๖.๖๗	๐.๐๐
ได้รับค่าตอบแทนล่าช้า	๑๖.๖๗	๐.๐๐
ชั่วโมงการทำงานมากเกินไป	๑๖.๖๗	๑๐.๐๐
ไม่สามารถหยุดงานได้	๐.๐๐	๒๐.๐๐
ไม่มีสวัสดิการ	๖๖.๖๗	๘๐.๐๐
อื่น ๆ	๐.๐๐	๒๐.๐๐
ระยะเวลาที่ท่านทำงาน (รวมทั้งอาชีพหลักและอาชีพเสริมทั้งหมด)	๗.๒๖ ชั่วโมง/วัน	๙.๑๔ ชั่วโมง/วัน

(๗) ด้านอื่น ๆ

กลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด ใน ๒๔ ชั่วโมงหรือ ๑ วัน มีการแบ่งสัดส่วนเวลางานโดยเฉลี่ย ๗.๒๔ ชั่วโมงต่อวัน แบ่งอีกประมาณ ๗.๘๘ ชั่วโมงเพื่อพักผ่อน ซึ่งเกือบจะทั้งหมด ร้อยละ ๙๖.๐๗ มีเวลาสำหรับพักผ่อนหรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ร้อยละ ๙๙.๐๕ ระบุว่ามีความยากลำบากกับเวลาส่วนตัวที่เหมาะสมและเพียงพอ ร้อยละ ๙๙.๖๙ ไม่เคยโดนดูถูกหรือไม่ได้รับการยอมรับจากการทำงาน และโดยกลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๒๙.๐๙ มองว่าความสำเร็จในชีวิตทำงานในอนาคตคือการรายได้เพิ่มขึ้น ส่วนอีกร้อยละ ๓๖.๒๑ ระบุว่าไม่ได้ตั้งเป้าหมายไว้

กลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก ใน ๑ วันทำงานมีการแบ่งสัดส่วนเวลางานโดยเฉลี่ย ๙.๐๗ ชั่วโมงต่อวัน แบ่งอีกประมาณ ๗.๗๔ ชั่วโมงเพื่อพักผ่อน ซึ่งเกือบจะทั้งหมด ร้อยละ ๙๓.๒๖ มีเวลาสำหรับพักผ่อนหรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ร้อยละ ๙๒.๓๑ ระบุว่ามีความยากลำบากกับเวลาส่วนตัวที่เหมาะสมและเพียงพอ ร้อยละ ๙๗.๓๕ ไม่เคยโดนดูถูกหรือไม่ได้รับการยอมรับจากการทำงาน และโดยกลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๒๘.๕๗ มองว่าความสำเร็จในชีวิตทำงานในอนาคตคือการรายได้เพิ่มขึ้น ส่วนอีกร้อยละ ๓๖.๒๖ ระบุว่าไม่ได้ตั้งเป้าหมายไว้

ตารางที่ ๒๘ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของแรงงานนอกระบบด้านอื่น ๆ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ เกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก

รายการ	ร้อยละ	
	เกษตรกร/ประมงน้ำจืด	เจ้าของกิจการขนาดเล็ก
ใน ๒๔ ชั่วโมงของวันทำงาน ท่านแบ่งสัดส่วนระหว่างเวลาทำงานกับเวลาส่วนตัวและเวลาอื่น ๆ อย่างไร		
เวลาทำงาน	๗.๒๔	๙.๐๗
เวลาพักผ่อน/นอน	๗.๘๘	๗.๗๔
เวลาส่วนตัว	๕.๘๐	๔.๔๕
เวลาอื่น ๆ	๔.๑๐	๓.๒๐

รายการ	ร้อยละ	
	เกษตรกร/ประมงน้ำจืด	เจ้าของกิจการขนาดเล็ก
ท่านมีเวลาพักผ่อนหรือทำกิจกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากการทำงาน (ตามที่ท่านแบ่งสัดส่วนไว้แล้ว) หรือไม่		
มี	๙๖.๐๗	๙๓.๖๒
ไม่มี	๐.๙๑	๕.๓๒
งานที่ท่านทำ มีเวลาเหมาะสมและเพียงพอระหว่างเวลางานกับเวลาส่วนตัว		
เหมาะสมเพียงพอ	๙๙.๐๕	๙๒.๓๑
ไม่เหมาะสมเพียงพอ	๐.๙๕	๗.๖๙
ท่านเคยโดยถูก/ไม่ได้รับการยอมรับจากการทำงานหรือไม่		
ไม่เคย	๙๙.๖๙	๙๗.๗๕
เคย	๐.๓๑	๒.๒๕
อะไรคือความสำเร็จในชีวิตการทำงานในอนาคตท่าน		
ไม่ได้ตั้งเป้าหมาย	๔๙.๓๙	๓๖.๒๖
รายได้เพิ่มขึ้น	๒๙.๐๙	๒๘.๕๗
เป็นเจ้าของกิจการ	๐.๙๑	๒.๒๐
ได้รับการยอมรับ/ยกย่อง	๐.๐๐	๐.๐๐
ขยายกิจการ	๐.๖๑	๑๖.๔๘
มีบ้าน/มีรถ	๓.๐๓	๒.๒๐
หมดภาระหนี้สิน	๗.๒๗	๙.๘๙
บุตรหลานสำเร็จการศึกษา	๙.๗๐	๔.๔๐
อื่น ๆ	๐.๐๐	๐.๐๐

๒.๓) การวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างกลุ่มอาชีพกับข้อมูลการได้รับการคุ้มครองและหลักประกันทางสังคม

กลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด ส่วนใหญ่ไม่ได้รับความคุ้มครอง ร้อยละ ๘๗.๓๑ และการเป็นสมาชิกกองทุนที่ดำเนินการโดยภาครัฐที่ท่านเป็นสมาชิก ส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใดเลย ร้อยละ ๗๔.๓๒ ส่วนความคุ้มครองจากกองทุนที่ดำเนินการโดยภาคเอกชน นั้นส่วนใหญ่จะไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใดเลย ร้อยละ ๙๑.๒๔ และในส่วนของรายการการเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใดเลย ร้อยละ ๗๖.๗๔

กลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก ส่วนใหญ่ไม่ได้รับความคุ้มครอง ร้อยละ ๕๕.๕๓ และการเป็นสมาชิกกองทุนที่ดำเนินการโดยภาครัฐที่ท่านเป็นสมาชิก ส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิก ร้อยละ ๗๓.๒๘ ส่วนความคุ้มครองจากกองทุนที่ดำเนินการโดยภาคเอกชน นั้นส่วนใหญ่จะไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใดเลย ร้อยละ ๘๑.๔๒ และในส่วนของรายการการเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มใดเลย ร้อยละ ๙๗.๐๘

ตารางที่ ๒๙ ข้อมูลเกี่ยวกับการได้รับความคุ้มครองและหลักประกันทางสังคมของแรงงานนอกระบบ
จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก

รายการ	ร้อยละ	
	เกษตรกร/ประมงน้ำจืด	เจ้าของกิจการขนาดเล็ก
ความคุ้มครองและหลักประกันทางสังคมที่ดำเนินการโดยภาครัฐ		
ความคุ้มครองและหลักประกันทางสังคมที่ดำเนินการโดยภาครัฐ ที่ท่านได้รับ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)		
ไม่ได้รับความคุ้มครอง	๘๗.๓๑	๘๗.๒๓
ผู้ประกันตน ม.๓๙	๐.๖๐	๓.๑๙
ผู้ประกันตน ม.๔๐	๐.๓๐	๔.๒๖
เบี้ยความพิการ	๐.๓๐	๐.๐๐
เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	๙.๓๗	๓.๑๙
เบี้ยสวัสดิการแห่งรัฐ	๒.๔๒	๓.๑๙
กองทุนที่ดำเนินการโดยภาครัฐที่ท่านเป็นสมาชิก (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)		
ไม่ได้เป็นสมาชิก	๗๔.๓๒	๙๐.๔๓
กองทุนหมู่บ้าน	๒๕.๐๘	๙.๕๗
การทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)	๐.๐๐	๐.๐๐
กองทุนเพื่อผู้รับงานไปทำที่บ้าน	๐.๐๐	๐.๐๐
ความคุ้มครองและหลักประกันทางสังคมที่ดำเนินการด้วยตนเอง/รวมกลุ่มดำเนินการ		
กองทุนที่ดำเนินการโดยภาคเอกชน ที่ท่านเป็นสมาชิก (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)		
ไม่ได้เป็นสมาชิก	๙๑.๒๔	๘๕.๑๑
การทำประกันชีวิต	๕.๔๔	๑๔.๘๙
กลุ่มสัจจะออมทรัพย์	๓.๙๓	๐.๐๐
การเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพต่าง ๆ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)		
ไม่ได้เป็นสมาชิก	๗๖.๗๔	๙๗.๘๗
OTOP	๐.๐๐	๑.๐๖
วิสาหกิจชุมชน	๑.๘๑	๐.๐๐
กลุ่มเกษตรกรปลูกพืช	๒๐.๕๔	๑.๐๖
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	๐.๐๐	๐.๐๐
กลุ่มเกษตรกรทำประมงน้ำจืด	๐.๐๐	๐.๐๐
กลุ่มเกษตรกรทำประมงทะเล	๐.๙๑	๐.๐๐
กลุ่มเกษตรกรเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๐.๐๐	๐.๐๐

๒.๔) การวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างกลุ่มอาชีพกับข้อมูลความพร้อมและศักยภาพ

กลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด ส่วนใหญ่มีทักษะในการใช้ภาษาไทยในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๒๔.๑๗ แต่ในทางกลับกันกลุ่มอาชีพมีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อเป็นภาษาที่สองในการฟัง พูด อ่าน และเขียนได้ดี ในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ ๒๓.๕๖ สอดคล้องกับส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อเป็นภาษาที่สองในการฟัง พูด อ่าน และเขียนได้ดี ร้อยละ ๕๐.๔๕

กลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก ส่วนใหญ่มีทักษะในการใช้ภาษาไทยในระดับมากที่สุด ร้อยละ ๔๗.๘๗ แต่ในทางกลับกันกลุ่มอาชีพมีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อเป็นภาษาที่สองในการฟัง พูด อ่าน และเขียนได้ดี ในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ ๘.๕๑ สอดคล้องกับส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อเป็นภาษาที่สองในการฟัง พูด อ่าน และเขียนได้ดี ร้อยละ ๒๗.๖๖

ตารางที่ ๓๐ ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมและศักยภาพของแรงงานนอกระบบ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ เกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก

ความพร้อมและศักยภาพในการทำงาน	ไม่ สามารถ ทำได้	ระดับความคิดเห็น				
		๑	๒	๓	๔	๕
ท่านใช้ภาษาไทยในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ได้ อย่างดี (ภาษาไทย)	ร้อยละ ๐.๙๑	ร้อยละ ๐.๐๐	ร้อยละ ๓.๖๓	ร้อยละ ๑๖.๙๒	ร้อยละ ๕๔.๓๘	ร้อยละ ๒๔.๑๗
	ร้อยละ ๑.๐๖	ร้อยละ ๑.๐๖	ร้อยละ ๓.๑๙	ร้อยละ ๖.๓๘	ร้อยละ ๔๐.๔๓	ร้อยละ ๔๗.๘๗
ท่านใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อเป็นภาษาที่สองใน การฟัง พูด อ่าน และเขียน ได้อย่างดี (ภาษาต่างประเทศ)	ร้อยละ ๕๐.๔๕	ร้อยละ ๒๓.๕๖	ร้อยละ ๑๔.๒๐	ร้อยละ ๗.๒๕	ร้อยละ ๔.๒๓	ร้อยละ ๐.๓๐
	ร้อยละ ๒๗.๖๖	ร้อยละ ๘.๕๑	ร้อยละ ๒๔.๔๗	ร้อยละ ๓๐.๘๕	ร้อยละ ๗.๔๕	ร้อยละ ๑.๐๖
ท่านใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลได้อย่างดี (เทคโนโลยีสารสนเทศ)	ร้อยละ ๑๖.๐๑	ร้อยละ ๗.๘๕	ร้อยละ ๑๖.๙๒	ร้อยละ ๓๙.๘๘	ร้อยละ ๑๗.๒๒	ร้อยละ ๒.๑๑
	ร้อยละ ๖.๓๘	ร้อยละ ๔.๒๖	ร้อยละ ๑๑.๗๐	ร้อยละ ๒๗.๖๖	ร้อยละ ๓๐.๘๕	ร้อยละ ๑๙.๑๕
ท่านใช้โปรแกรม/แอปพลิเคชันเพื่อเป็นช่องทาง ในการสร้างรายได้ ได้เป็นอย่างดี (เทคโนโลยี สารสนเทศ)	ร้อยละ ๓๐.๕๑	ร้อยละ ๑๖.๓๑	ร้อยละ ๑๖.๙๒	ร้อยละ ๒๕.๙๘	ร้อยละ ๘.๗๖	ร้อยละ ๑.๕๑
	ร้อยละ ๑๓.๘๓	ร้อยละ ๗.๔๕	ร้อยละ ๑๕.๙๖	ร้อยละ ๓๒.๙๘	ร้อยละ ๑๙.๑๕	ร้อยละ ๑๐.๖๔

** บรรทัดบน คือ กลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด

** บรรทัดล่าง คือ กลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก

โดยที่ ๑=น้อยที่สุด, ๒=น้อย, ๓=ปานกลาง, ๔=มาก, ๕=มากที่สุด

ด้านทักษะความพร้อมหรือการมีความชำนาญและมีศักยภาพในการทำงานในสาขาอาชีพ

กลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด มีทักษะในสาขาอาชีพช่าง ร้อยละ ๑๕.๔๑ ส่วนใหญ่มีความชำนาญในงานไม้ มีทักษะในสาขาอาชีพไฟฟ้า ร้อยละ ๖.๓๔ ส่วนใหญ่มีความชำนาญในงานไฟฟ้า มีทักษะในสาขาอาชีพศิลปะ ร้อยละ ๔.๕๓ ส่วนใหญ่ชำนาญในงานตัดเย็บ มีทักษะในสาขาอาชีพภาคบริการ ร้อยละ ๒๑.๑๕ ส่วนใหญ่มีความชำนาญในงานแม่บ้าน มีทักษะในสาขาอาชีพเทคโนโลยีสารสนเทศ ร้อยละ ๑๐.๘๘ ส่วนใหญ่มีความชำนาญในการใช้อินเทอร์เน็ตการสืบค้นข้อมูล

กลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก ทักษะในสาขาอาชีพช่าง ร้อยละ ๙.๕๗ ส่วนใหญ่มีความชำนาญในงานซ่อม มีทักษะในสาขาอาชีพไฟฟ้า ร้อยละ ๙.๕๗ ส่วนใหญ่มีความชำนาญในงานไฟฟ้า มีทักษะในสาขาอาชีพศิลปะ ร้อยละ ๗.๔๕ ส่วนใหญ่ชำนาญในงานตัดเย็บ มีทักษะในสาขาอาชีพภาคบริการ ร้อยละ ๖.๐๕ ส่วนใหญ่มีความชำนาญในงานแม่บ้าน มีทักษะในสาขาอาชีพเทคโนโลยีสารสนเทศ ร้อยละ ๒๕.๕๓ ส่วนใหญ่มีความชำนาญในงานตัดต่อวิดีโอ

ตารางที่ ๓๑ ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมและศักยภาพของแรงงานนอกระบบด้านทักษะความพร้อม จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก

รายการ	ร้อยละ	
	เกษตรกร/ประมงน้ำจืด	เจ้าของกิจการขนาดเล็ก
สาขาอาชีพช่าง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)	๑๕.๔๑	๙.๕๗
งานไม้	๗๘.๔๓	๕๕.๕๖
งานปูน	๔๕.๑๐	๔๔.๔๔
งานอลูมิเนียม	๓.๙๒	๐.๐๐
งานหล่อ/งานแม่พิมพ์	๑.๙๖	๐.๐๐
งานซ่อม	๕๔.๙๐	๘๘.๘๙
งานสี	๒๕.๔๙	๑๑.๑๑
สาขาอาชีพไฟฟ้า (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)	๖.๓๔	๙.๕๗
งานไฟฟ้า	๙๐.๔๘	๗๗.๗๘
งานดูแลระบบคอมพิวเตอร์	๔.๗๖	๑๑.๑๑
งานซ่อมบำรุงอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	๔.๗๖	๓๓.๓๓
สาขาอาชีพศิลปะ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)	๔.๕๓	๗.๔๕
งานวาดภาพ	๑๓.๓๓	๑๔.๒๘
งานปั้น	๖.๖๗	๐.๐๐
งานออกแบบ	๑๓.๓๓	๔๒.๘๖
งานแกะสลัก	๐.๐๐	๐.๐๐
งานตัดเย็บ	๗๓.๓๓	๘๕.๗๑
งานเครื่องประดับ	๑๓.๓๓	๐.๐๐
งานถัก	๒๐.๐๐	๑๔.๒๙
สาขาอาชีพภาคบริการ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)	๒๑.๑๕	๔๓.๖๒
งานวางแผนไทย	๐.๐๐	๒.๔๔
งานแม่บ้าน	๗๒.๘๖	๒๔.๓๙
งานประกอบอาหาร	๖๗.๑๔	๓๔.๑๕
งานต้อนรับ	๑๐.๐๐	๑๒.๒๐
งานขาย	๒๕.๗๑	๗๕.๖๑
งานรักษาความปลอดภัย	๕.๗๑	๐.๐๐
งานดูแลผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย	๑.๔๓	๐.๐๐
สาขาอาชีพเทคโนโลยีสารสนเทศ	๑๐.๘๘	๒๕.๕๓
การใช้อินเทอร์เน็ตการสืบค้นข้อมูล	๑๐๐.๐๐	๔.๑๗
งานเขียนโปรแกรม	๕.๕๖	๑๒.๕๐
งานตัดต่อวิดีโอ	๒.๗๘	๒๐.๘๓
กราฟฟิคดีไซน์	๐.๐๐	๑๖.๖๗

๒.๕) การวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างกลุ่มอาชีพกับข้อมูลปัญหาด้านแรงงาน

กลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด ร้อยละ ๙๖.๐๗ ของแรงงานนอกระบบไม่มีปัญหาด้านแรงงาน สำหรับแรงงานนอกระบบที่มีปัญหาด้านแรงงาน พบว่า มีปัญหาเรื่องค่าตอบแทน และสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ ๑๕.๑๑ มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดว่าแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ ยังไม่ได้รับการคุ้มครอง และไม่สามารถเข้าถึงหลักประกันทางสังคมอย่าง ทัดเทียมแรงงานในระบบ

กลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก ร้อยละ ๘๗.๒๓ ของแรงงานนอกระบบไม่มีปัญหาด้านแรงงาน สำหรับแรงงานนอกระบบที่มีปัญหาด้านแรงงาน พบว่า มีปัญหาเรื่องการไม่มีงานทำอย่างต่อเนื่อง และกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ ๒๖.๖๐ มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดว่าแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ ยังไม่ได้รับการคุ้มครอง และไม่สามารถเข้าถึงหลักประกันทางสังคมอย่าง ทัดเทียมแรงงานในระบบ

ตารางที่ ๓๒ ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาด้านแรงงานของแรงงานนอกระบบ จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก

รายการ	ร้อยละ	
	เกษตรกร/ประมงน้ำจืด	เจ้าของกิจการขนาดเล็ก
ปัญหาด้านแรงงานของท่านในปัจจุบัน		
ไม่มีปัญหา	๙๖.๐๗	๘๗.๒๓
ไม่มีงานทำอย่างต่อเนื่อง	๔๖.๑๕	๕๘.๓๓
ขาดทักษะฝีมือทั่วไป	๒๓.๐๘	๒๕.๐๐
ขาดทักษะฝีมือด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม	๐.๐๐	๑๖.๖๗
ปัญหาด้านการรวมกลุ่มอาชีพ	๐.๐๐	๐.๐๐
ไม่มีความปลอดภัยในการทำงาน	๗.๖๙	๐.๐๐
ไม่รู้สิทธิตามกฎหมาย	๓๐.๗๗	๘.๓๓
สภาพแวดล้อมในการทำงาน	๒๓.๐๘	๘.๓๓
ค่าตอบแทน	๕๓.๘๕	๒๕.๐๐

ตารางที่ ๓๓ ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นปัญหาแรงงานในปัจจุบัน จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก

ประเด็นปัญหาแรงงานในปัจจุบัน	ระดับความคิดเห็น				
	๑	๒	๓	๔	๕
แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ ยังไม่มีงานทำอย่างต่อเนื่อง และไม่รายได้ที่มั่นคง	ร้อยละ ๐.๖๐	ร้อยละ ๔.๒๓	ร้อยละ ๒๘.๔๐	ร้อยละ ๕๖.๑๙	ร้อยละ ๑๐.๕๗
	ร้อยละ ๐.๐๐	ร้อยละ ๔.๒๖	ร้อยละ ๒๓.๔๐	ร้อยละ ๔๗.๘๗	ร้อยละ ๒๔.๔๗
แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิตามกฎหมายของแรงงานนอกระบบ	ร้อยละ ๐.๖๐	ร้อยละ ๔.๘๓	ร้อยละ ๒๖.๒๘	ร้อยละ ๕๖.๘๐	ร้อยละ ๑๑.๔๘
	ร้อยละ ๑.๐๖	ร้อยละ ๓.๑๙	ร้อยละ ๒๓.๔๐	ร้อยละ ๕๒.๑๓	ร้อยละ ๒๐.๒๑
แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ ยังไม่ได้รับการคุ้มครอง และไม่สามารถเข้าถึงหลักประกันทางสังคมอย่าง ทัดเทียมแรงงานในระบบ	ร้อยละ ๐.๓๐	ร้อยละ ๓.๐๒	ร้อยละ ๒๓.๕๖	ร้อยละ ๕๘.๐๑	ร้อยละ ๑๕.๑๑
	ร้อยละ ๒.๑๓	ร้อยละ ๑.๐๖	ร้อยละ ๒๔.๔๗	ร้อยละ ๔๕.๗๔	ร้อยละ ๒๖.๖๐

** บรรทัดบน คือ กลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด

** บรรทัดล่าง คือ กลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก

โดยที่ ๑=น้อยที่สุด, ๒=น้อย, ๓=ปานกลาง, ๔=มาก, ๕=มากที่สุด

๒.๖. การวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างกลุ่มอาชีพกับข้อมูลความต้องการการช่วยเหลือจากภาครัฐ

กลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด ส่วนใหญ่แล้วไม่เคยใช้บริการหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน ร้อยละ ๘๙.๑๒ เมื่อถามถึงความต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐ พบว่า กลุ่มอาชีพเกษตรกรและประมงน้ำจืดต้องการความช่วยเหลือด้านการสนับสนุนอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด ร้อยละ ๕๘.๘๒ และไม่ต้องการความช่วยเหลือมากที่สุดในด้านความต้องการหางานทำในต่างประเทศ ร้อยละ ๘๗.๓๘

กลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก ส่วนใหญ่แล้วไม่เคยใช้บริการหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน ร้อยละ ๘๐.๘๕ เมื่อถามถึงความต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐ พบว่า กลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็กต้องการความช่วยเหลือด้านทุนในการประกอบอาชีพมากที่สุด ร้อยละ ๖๐.๘๗ และไม่ต้องการความช่วยเหลือมากที่สุดในด้านความต้องการหางานทำในต่างประเทศ ร้อยละ ๗๓.๔๐

ตารางที่ ๓๔ ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้บริการหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก

รายการ	ร้อยละ	
	เกษตรกร/ประมงน้ำจืด	เจ้าของกิจการขนาดเล็ก
หน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงานที่ท่านเคยใช้บริการ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)		
ไม่เคยใช้บริการ	๘๙.๑๒	๘๐.๘๕
สำนักงานแรงงานจังหวัด/ศูนย์บริการร่วมกระทรวงแรงงาน	๓๘.๘๙	๕.๕๖
สำนักงานจัดหางานจังหวัด/ศูนย์ข่าว	๕๘.๓๓	๔๔.๔๔
สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด/ศูนย์ความปลอดภัยในการทำงาน	๑๑.๑๑	๑๑.๑๑
สำนักงานประกันสังคมจังหวัด/ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงาน	๑๑.๑๑	๓๘.๘๙
สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด	๕.๕๖	๑๑.๑๑

ตารางที่ ๓๕ ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการช่วยเหลือจากภาครัฐของแรงงานนอกระบบ จำแนกตามกลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด และกลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก

ความช่วยเหลือจากภาครัฐ	ไม่ต้องการความช่วยเหลือ	ต้องการความช่วยเหลือ	ระดับความต้องการความช่วยเหลือ				
			๑	๒	๓	๔	๕
ต้องการหางานทำในประเทศ	ร้อยละ ๗๘.๖๔	ร้อยละ ๒๑.๓๖	ร้อยละ ๑.๘๖	ร้อยละ ๑.๒๔	ร้อยละ ๕.๒๖	ร้อยละ ๘.๐๕	ร้อยละ ๔.๙๕
	ร้อยละ ๕๘.๕๑	ร้อยละ ๔๑.๔๙	ร้อยละ ๒.๑๓	ร้อยละ ๕.๓๒	ร้อยละ ๘.๕๑	ร้อยละ ๑๔.๘๙	ร้อยละ ๑๐.๖๔
ต้องการหางานทำในต่างประเทศ	ร้อยละ ๘๗.๓๘	ร้อยละ ๑๒.๖๒	ร้อยละ ๑.๘๕	ร้อยละ ๑.๒๓	ร้อยละ ๓.๐๘	ร้อยละ ๔.๖๒	ร้อยละ ๑.๘๕
	ร้อยละ ๗๓.๔๐	ร้อยละ ๒๖.๖๐	ร้อยละ ๕.๓๒	ร้อยละ ๒.๑๓	ร้อยละ ๑๐.๖๔	ร้อยละ ๗.๔๕	ร้อยละ ๑.๐๖
ต้องการอาชีพเสริม	ร้อยละ ๗๒.๗๐	ร้อยละ ๒๗.๓๐	ร้อยละ ๑.๕๓	ร้อยละ ๓.๐๗	ร้อยละ ๕.๘๓	ร้อยละ ๘.๕๙	ร้อยละ ๘.๒๘
	ร้อยละ ๕๑.๖๑	ร้อยละ ๔๘.๓๙	ร้อยละ ๒.๑๕	ร้อยละ ๔.๓๐	ร้อยละ ๑๒.๙๐	ร้อยละ ๑๖.๑๓	ร้อยละ ๑๒.๙๐
ต้องการพัฒนาฝีมือทั่วไป	ร้อยละ ๗๓.๑๕	ร้อยละ ๒๖.๘๕	ร้อยละ ๑.๒๓	ร้อยละ ๓.๐๙	ร้อยละ ๘.๐๒	ร้อยละ ๘.๙๕	ร้อยละ ๕.๕๖
	ร้อยละ ๕๑.๐๖	ร้อยละ ๔๘.๙๔	ร้อยละ ๑.๐๖	ร้อยละ ๘.๕๑	ร้อยละ ๑๗.๐๒	ร้อยละ ๑๒.๗๗	ร้อยละ ๙.๕๗
ต้องการพัฒนาทักษะฝีมือด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม	ร้อยละ ๗๔.๓๐	ร้อยละ ๒๕.๗๐	ร้อยละ ๑.๘๖	ร้อยละ ๓.๔๑	ร้อยละ ๖.๕๐	ร้อยละ ๙.๒๙	ร้อยละ ๔.๖๔
	ร้อยละ ๕๗.๗๗	ร้อยละ ๔๒.๒๓	ร้อยละ ๑.๙๙	ร้อยละ ๕.๙๘	ร้อยละ ๑๓.๙๔	ร้อยละ ๑๕.๙๔	ร้อยละ ๔.๓๘
ต้องการการรวมกลุ่มอาชีพ	ร้อยละ ๗๔.๔๖	ร้อยละ ๒๕.๕๔	ร้อยละ ๒.๑๕	ร้อยละ ๒.๔๖	ร้อยละ ๖.๑๕	ร้อยละ ๙.๒๓	ร้อยละ ๕.๕๔
	ร้อยละ ๖๒.๓๗	ร้อยละ ๓๗.๖๓	ร้อยละ ๒.๑๕	ร้อยละ ๔.๓๐	ร้อยละ ๑๖.๑๓	ร้อยละ ๑๑.๘๓	ร้อยละ ๓.๒๓
ต้องการคุ้มครองความปลอดภัยในการทำงาน	ร้อยละ ๗๑.๙๖	ร้อยละ ๒๘.๐๔	ร้อยละ ๑.๒๕	ร้อยละ ๒.๔๙	ร้อยละ ๖.๕๔	ร้อยละ ๙.๐๓	ร้อยละ ๘.๔๑
	ร้อยละ ๕๓.๓๓	ร้อยละ ๔๖.๖๗	ร้อยละ ๔.๔๔	ร้อยละ ๔.๔๔	ร้อยละ ๑๕.๕๖	ร้อยละ ๑๕.๕๖	ร้อยละ ๖.๖๗
ต้องการความรู้ด้านกฎหมาย	ร้อยละ ๗๑.๕๒	ร้อยละ ๒๘.๔๘	ร้อยละ ๐.๙๓	ร้อยละ ๓.๑๐	ร้อยละ ๕.๕๗	ร้อยละ ๙.๙๑	ร้อยละ ๘.๙๘
	ร้อยละ ๔๖.๘๑	ร้อยละ ๕๓.๑๙	ร้อยละ ๓.๑๙	ร้อยละ ๖.๓๘	ร้อยละ ๑๔.๘๙	ร้อยละ ๑๙.๑๕	ร้อยละ ๙.๕๗
แก้ไขสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงาน	ร้อยละ ๗๔.๘๔	ร้อยละ ๒๕.๑๖	ร้อยละ ๒.๑๗	ร้อยละ ๒.๔๘	ร้อยละ ๔.๖๖	ร้อยละ ๘.๐๗	ร้อยละ ๗.๗๖
	ร้อยละ ๕๕.๙๑	ร้อยละ ๔๔.๐๙	ร้อยละ ๒.๑๕	ร้อยละ ๕.๓๘	ร้อยละ ๑๗.๒๐	ร้อยละ ๑๓.๙๘	ร้อยละ ๗.๒๖

ความช่วยเหลือจากภาครัฐ	ไม่ ต้องการ ความ ช่วยเหลือ	ต้องการ ความ ช่วยเหลือ	ระดับความต้องการ ความช่วยเหลือ				
			๑	๒	๓	๔	๕
ค่าตอบแทนเพิ่มขึ้น/เป็นธรรม	ร้อยละ ๖๗.๐๘	ร้อยละ ๓๒.๙๒	ร้อยละ ๐.๙๓	ร้อยละ ๒.๔๘	ร้อยละ ๕.๕๙	ร้อยละ ๑๐.๘๗	ร้อยละ ๑๓.๐๔
	ร้อยละ ๔๗.๒๕	ร้อยละ ๕๒.๗๕	ร้อยละ ๓.๓๐	ร้อยละ ๓.๓๐	ร้อยละ ๑๒.๐๙	ร้อยละ ๑๔.๒๙	ร้อยละ ๑๙.๗๘
ให้ข้อมูลข่าวสารด้านแรงงาน	ร้อยละ ๗๐.๘๑	ร้อยละ ๒๙.๑๙	ร้อยละ ๑.๕๕	ร้อยละ ๒.๘๐	ร้อยละ ๗.๑๔	ร้อยละ ๘.๗๐	ร้อยละ ๙.๐๑
	ร้อยละ ๕๑.๖๑	ร้อยละ ๔๘.๓๙	ร้อยละ ๒.๑๕	ร้อยละ ๕.๓๘	ร้อยละ ๑๕.๐๕	ร้อยละ ๑๘.๒๘	ร้อยละ ๗.๕๓
ทุนในการประกอบอาชีพ	ร้อยละ ๕๘.๒๐	ร้อยละ ๔๑.๘๐	ร้อยละ ๐.๙๓	ร้อยละ ๐.๓๑	ร้อยละ ๕.๘๘	ร้อยละ ๑๐.๘๔	ร้อยละ ๒๓.๘๔
	ร้อยละ ๓๙.๑๓	ร้อยละ ๖๐.๘๗	ร้อยละ ๐.๐๐	ร้อยละ ๑.๐๙	ร้อยละ ๑๐.๘๗	ร้อยละ ๑๘.๔๘	ร้อยละ ๓๐.๔๓
ความต่อเนื่องในการทำงาน	ร้อยละ ๖๕.๕๒	ร้อยละ ๓๔.๔๘	ร้อยละ ๑.๒๕	ร้อยละ ๑.๘๗	ร้อยละ ๔.๖๗	ร้อยละ ๙.๐๓	ร้อยละ ๑๗.๗๖
	ร้อยละ ๔๘.๘๙	ร้อยละ ๕๑.๑๑	ร้อยละ ๑.๑๑	ร้อยละ ๓.๓๓	ร้อยละ ๒๐.๐๐	ร้อยละ ๘.๘๙	ร้อยละ ๑๗.๗๘
สนับสนุนอาชีพเกษตรกรรม	ร้อยละ ๔๑.๑๘	ร้อยละ ๕๘.๘๒	ร้อยละ ๐.๓๑	ร้อยละ ๐.๖๒	ร้อยละ ๔.๓๓	ร้อยละ ๑๓.๐๐	ร้อยละ ๔๐.๕๖
	ร้อยละ ๔๓.๔๘	ร้อยละ ๕๖.๕๒	ร้อยละ ๐.๐๐	ร้อยละ ๑.๐๙	ร้อยละ ๑๕.๒๒	ร้อยละ ๑๕.๒๒	ร้อยละ ๒๕.๐๐

** บรรทัดบน คือ กลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด โดยที่ ๑=น้อยที่สุด, ๒=น้อย, ๓=ปานกลาง, ๔=มาก, ๕=มากที่สุด

** บรรทัดล่าง คือ กลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาด

๓) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการมีสวัสดิการและปัจจัยด้านรายได้ที่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย

ภาพรวม พบว่า แรงงานนอกระบบที่ได้รับสวัสดิการมีสัดส่วนของแรงงานที่มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายมากกว่าแรงงานที่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย (ร้อยละ ๘๑.๑๗ และ ร้อยละ ๑๘.๒๙ ตามลำดับ) แต่ในกลุ่มแรงงานที่ไม่ได้รับสวัสดิการมีสัดส่วนของแรงงานที่มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายน้อยกว่าแรงงานที่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย (ร้อยละ ๓๒.๕๐ และ ๖๗.๕๐ ตามลำดับ) ทั้งนี้

กลุ่มแรงงานเกษตรกร/ประมงน้ำจืด พบว่า กลุ่มแรงงานนอกระบบที่ได้รับสวัสดิการมีจำนวนแรงงานที่มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายมากกว่ากลุ่มแรงงานที่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในสัดส่วนที่แตกต่างกันมาก และเมื่อพิจารณากลุ่มแรงงานที่ไม่ได้รับสวัสดิการพบว่ากลุ่มแรงงานที่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายเท่ากับกลุ่มแรงงานที่มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย (ร้อยละ ๕๐.๐๐)

กลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็ก พบว่า กลุ่มแรงงานที่ได้รับสวัสดิการมีจำนวนแรงงานที่มีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายมากกว่ากลุ่มแรงงานที่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย และเมื่อพิจารณากลุ่มแรงงานที่ไม่ได้รับสวัสดิการพบว่า มีสัดส่วนจำนวนแรงงานที่มีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายน้อยกว่าเท่ากับกลุ่มแรงงานที่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย (ร้อยละ ๕๐.๐๐)

ตารางที่ ๓๖ การวิเคราะห์กลุ่มอาชีพด้วยปัจจัยด้านการมีสวัสดิการและปัจจัยด้านรายได้ที่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย

กลุ่มอาชีพ	ได้รับสวัสดิการ			ไม่ได้รับสวัสดิการ		
	รายได้เพียงพอ (๑)	รายได้ไม่เพียงพอ (๒)	ผลต่าง (๑)-(๒)	รายได้เพียงพอ (๑)	รายได้ไม่เพียงพอ (๒)	ผลต่าง (๑)-(๒)
ว่างงาน	๗๖.๙๒	๒๓.๐๘	๕๓.๘๔	๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	-๑๐๐.๐๐
ผู้รับงานไปทำที่บ้าน	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
ลูกจ้างทำงานบ้าน	๑๐๐.๐๐	๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
แรงงานรับจ้างทั่วไป	๖๓.๖๔	๓๖.๓๖	๒๗.๒๘	๒๓.๐๘	๗๖.๙๒	-๕๓.๘๔
แรงงานรับจ้างทำการเกษตรตามฤดูกาล	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐	๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๐.๐๐	๑๐๐.๐๐
แรงงานประมงพื้นบ้าน	๑๐๐.๐๐	๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๐.๐๐	๑๐๐.๐๐
เกษตรกร/ประมงน้ำจืด	๘๗.๗๗	๑๒.๒๓	๗๕.๕๔	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐	๐.๐๐
พ่อค้าแม่ค้าหาบเร่/แผงลอย	๗๙.๑๗	๒๐.๘๓	๕๘.๓๔	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
คนขับรถรับจ้าง	๑๐๐.๐๐	๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
เจ้าของกิจการขนาดเล็ก	๘๓.๗๒	๑๖.๒๘	๖๗.๔๔	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐	๐.๐๐
ขายของเก่า	๑๐๐.๐๐	๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
ฟรีแลนซ์/อิสระ/ขายของออนไลน์	๗๗.๗๘	๒๒.๒๒	๕๕.๕๖	๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	-๑๐๐.๐๐
ทำงานในภาคบริการ	๑๐๐.๐๐	๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
กิจการภาคครอบครัว	๙๑.๖๗	๘.๓๓	๘๓.๓๔	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
ลูกจ้างทั่วไป	๖๐.๕๓	๓๙.๔๗	๒๑.๐๖	๒๒.๒๒	๗๗.๗๘	-๕๕.๕๖
อื่น ๆ	๘๓.๓๓	๑๖.๖๗	๖๖.๖๖	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
ภาพรวม	๘๑.๑๗	๑๘.๘๓	๖๒.๓๔	๓๒.๕๐	๖๗.๕๐	-๓๕.๐๐

๔) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพและความพร้อมของแรงงานนอกระบบ และวิเคราะห์ข้อมูลตามกลุ่มอาชีพ

จากการประมวลผลข้อมูลศักยภาพและความพร้อมของแรงงานนอกระบบ พบว่า แรงงานนอกระบบมีความพร้อมและศักยภาพในการทำงานโดยเฉลี่ยในระดับ “พร้อมปานกลาง” ที่คะแนนเฉลี่ย ๒.๕๑ โดยมีความพร้อมและศักยภาพในด้านการใช้ภาษาไทยในระดับ “พร้อมมาก” ที่คะแนนเฉลี่ย ๔.๐๘ มีความพร้อมและศักยภาพในด้านการใช้ภาษาต่างประเทศในระดับ “พร้อมน้อย” ที่คะแนนเฉลี่ย ๑.๒๓ มีความพร้อมและศักยภาพในด้านการใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลในระดับ “พร้อมปานกลาง” ที่คะแนนเฉลี่ย ๒.๖๙ และความพร้อมและศักยภาพในด้านการใช้โปรแกรม/แอปพลิเคชันเพื่อเป็นช่องทางในการสร้างรายได้ในระดับ “ปานกลาง” ที่คะแนนเฉลี่ย ๒.๐๔

เมื่อจากการประมวลผลข้อมูลศักยภาพและความพร้อมของแรงงานนอกระบบตามกลุ่มอาชีพ พบว่า กลุ่มอาชีพที่มีความพร้อมและศักยภาพมากที่สุด คือ แรงงานประมงพื้นบ้าน (๓.๘๘) รองลงมา คือ กลุ่มอาชีพฟรีแลนซ์/อิสระ/ขายของออนไลน์ (๓.๕๒) ส่วนกลุ่มอาชีพที่มีศักยภาพและความพร้อมโดยเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ กลุ่มอาชีพทำงานในภาคบริการ (๑.๒๕)

และเมื่อการวิเคราะห์ข้อมูลในกลุ่มอาชีพ โดย พิจารณาจากจำนวนแรงงานที่มีอยู่ในกลุ่มอาชีพแต่ละกลุ่มอาชีพมากที่สุด คือ กลุ่มอาชีพเกษตรกร/ประมงน้ำจืด พบว่า มีความพร้อมและศักยภาพในการทำงานโดยเฉลี่ยในระดับ “พร้อมปานกลาง” ที่คะแนนเฉลี่ย ๒.๒๕ โดยมีความพร้อมและศักยภาพในการใช้ภาษาไทยในระดับ “พร้อมมาก” ที่คะแนนเฉลี่ย ๓.๙๖ และมีความพร้อมและศักยภาพในการใช้ภาษาต่างประเทศในระดับ “พร้อมน้อย” ที่คะแนนเฉลี่ย ๐.๙๒ มีความพร้อมและศักยภาพในการใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลในระดับ “พร้อมปานกลาง” ที่คะแนนเฉลี่ย ๒.๔๑ และความพร้อมและศักยภาพในการใช้โปรแกรม/แอปพลิเคชันเพื่อเป็นช่องทางในการสร้างรายได้ในระดับ “ปานกลาง” ที่คะแนนเฉลี่ย ๑.๗๑

และกลุ่มอาชีพเจ้าของกิจการขนาดเล็กพบว่า มีความพร้อมและศักยภาพในการทำงานโดยเฉลี่ยในระดับ “พร้อมปานกลาง” ที่คะแนนเฉลี่ย ๓.๐๓ โดยมีความพร้อมและศักยภาพในการใช้ภาษาไทยในระดับ “พร้อมมาก” ที่คะแนนเฉลี่ย ๔.๒๘ มีความพร้อมและศักยภาพในการใช้ภาษาต่างประเทศในระดับ “พร้อมปานกลาง” ที่คะแนนเฉลี่ย ๑.๘๕ มีความพร้อมและศักยภาพในการใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลในระดับ “พร้อมปานกลาง” ที่คะแนนเฉลี่ย ๓.๓๐ และศักยภาพในการใช้โปรแกรม/แอปพลิเคชันเพื่อเป็นช่องทางในการสร้างรายได้ในระดับ “พร้อมปานกลาง” ที่คะแนนเฉลี่ย ๒.๖๘

ตารางที่ ๓๗ ผลการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลศักยภาพและความพร้อมของแรงงานนอกระบบ และวิเคราะห์ข้อมูลตามกลุ่มอาชีพ

อาชีพหลัก	ท่านใช้ภาษาไทยในการฟัง พูด อ่าน และเขียนได้อย่างดี (ภาษาไทย)	ท่านใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อเป็นภาษาที่สองในการฟัง พูด อ่าน และเขียนได้อย่างดี	ท่านใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลได้อย่างดี (เทคโนโลยีสารสนเทศ)	ท่านใช้โปรแกรม/แอปพลิเคชันเพื่อเป็นช่องทางในการสร้างรายได้ได้อย่างดี	ระดับความคิดเห็น
ว่างงาน	๔.๒๕	๑.๒๑	๒.๔๙	๑.๗๖	๒.๔๓
ลูกจ้างทำงานบ้าน	๔.๒๕	๐.๕๐	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๑๙
แรงงานรับจ้างทั่วไป	๔.๐๕	๑.๒๓	๒.๘๕	๒.๒๙	๒.๖๐
แรงงานรับจ้างทำการเกษตรตามฤดูกาล	๓.๐๐	๐.๐๐	๒.๐๐	๑.๓๓	๑.๕๘
แรงงานประมงพื้นบ้าน	๕.๐๐	๑.๕๐	๔.๕๐	๔.๕๐	๓.๘๘
เกษตรกร/ประมงน้ำจืด	๓.๙๖	๐.๙๒	๒.๔๑	๑.๗๑	๒.๒๕
พ่อค้าแม่ค้าหาบเร่/แผงลอย	๔.๐๘	๑.๑๗	๒.๗๑	๒.๒๕	๒.๕๕
คนขับรถรับจ้าง	๔.๐๐	๑.๐๐	๑.๕๐	๑.๐๐	๑.๘๘
เจ้าของกิจการขนาดเล็ก/กิจการของครอบครัว	๔.๒๘	๑.๘๕	๓.๓๐	๒.๖๘	๓.๐๓
ขายของเก่า	๔.๐๐	๑.๕๐	๓.๕๐	๒.๕๐	๒.๘๘
ฟรีแลนซ์/อิสระ/ขายของออนไลน์	๔.๖๔	๒.๗๓	๓.๕๕	๓.๑๘	๓.๕๒
ทำงานในภาคบริการ	๕.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๑.๒๕
กิจการภาคครอบครัว	๔.๒๕	๑.๔๒	๒.๗๕	๒.๐๘	๒.๖๓
ลูกจ้างทั่วไป	๔.๐๖	๑.๘๗	๓.๓๔	๒.๖๖	๒.๙๘
อื่น ๆ	๔.๖๗	๑.๖๗	๒.๕๐	๒.๐	๒.๗๑
รวม	๔.๐๘	๑.๒๓	๒.๖๙	๒.๐๔	๒.๕๑

๕) ผลการจัดทำตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ

คุณภาพชีวิตโดยรวมแรงงานนอกระบบของทั้ง ๘ ด้านเท่ากับ ๕๐.๑๗ โดยแรงงานนอกระบบให้น้ำหนักกับคุณภาพชีวิตด้านการทำงานมากที่สุด (ร้อยละ ๒๕.๕๙) รองลงมาคือด้านศักยภาพ (ร้อยละ ๒๑.๔๑) และด้านความสุขภาพ (ร้อยละ ๑๒.๔๗) ตามลำดับ และให้น้ำหนักด้านความปลอดภัย ต่ำที่สุด (ร้อยละ ๖.๕๖) โดยให้คะแนนด้านความปลอดภัยมากที่สุด (๕๒.๒๐ คะแนน) รองลงมา คือ คะแนนด้านเศรษฐกิจ(๕๑.๕๘ คะแนน) และคะแนนด้านอื่นๆ (๕๑.๓๓ คะแนน) ตามลำดับ และให้คะแนนด้านสังคม ต่ำที่สุด (๔๙.๙๘ คะแนน)

ตารางที่ ๓๘ ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ

ด้าน	น้ำหนัก	คะแนน
ด้านเศรษฐกิจ	๗.๐๖%	๕๑.๕๘
ด้านสังคม	๑๐.๔๐%	๔๙.๙๘
ด้านสุขภาพ	๑๒.๔๗%	๕๑.๑๘
ด้านความปลอดภัย	๖.๕๖%	๕๒.๒๐
ด้านสภาพแวดล้อม	๘.๖๙%	๕๑.๒๖
ด้านการทำงาน	๒๕.๕๙%	๕๐.๔๒
ด้านศักยภาพ	๒๑.๔๑%	๕๐.๑๙
ด้านอื่น ๆ	๗.๘๒%	๕๑.๓๓
รวม ๘ ด้าน	๕๐.๑๗	

*****

ภาคผนวก

โครงการจัดทำดัชนีชี้วัดคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบและสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบ จังหวัดชุมพร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. หลักการและเหตุผล

การจัดเก็บและสำรวจข้อมูลรายบุคคลของแรงงานนอกระบบ รวมถึงการจัดทำดัชนีชี้วัดคุณภาพชีวิตของแรงงานนอกระบบ เป็นภารกิจสำคัญที่กระทรวงแรงงานเร่งดำเนินการ เพื่อขยายขอบเขตการดำเนินการสำรวจข้อมูลรายบุคคลและจัดทำดัชนีชี้วัดคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการประกอบการจัดทำแผน กำหนดแนวทางมาตรการที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของแรงงานนอกระบบ ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานได้เริ่มดำเนินการจัดเก็บและสำรวจข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นต้นมา โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานกำหนดให้สำนักงานแรงงานจังหวัด ดำเนินโครงการจัดทำดัชนีชี้วัดคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบและสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบรายทะเบียนให้มีความต่อเนื่อง และมีข้อมูลที่นำไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิเคราะห์ข้อมูลแรงงานนอกระบบสอดคล้องตามบริบทแต่ละพื้นที่ นอกจากนี้ ยังได้มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศแรงงานนอกระบบให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รับรองการใช้ข้อมูลทั้งบุคลากรในหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสานต่อนโยบายรัฐบาลเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการจัดเก็บข้อมูลแรงงานนอกระบบในพื้นที่จังหวัดชุมพรดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนด สำนักงานแรงงานจังหวัดชุมพรจึงได้จัดทำโครงการจัดทำดัชนีชี้วัดคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบและสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบจังหวัดชุมพร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อสำรวจและจัดเก็บข้อมูลรายทะเบียนของแรงงานนอกระบบ อาทิ เลขประจำตัวประชาชน ชื่อ-สกุล การศึกษา การประกอบอาชีพ รายได้ สภาพร่างกาย ระดับความสามารถด้านต่างๆ และความต้องการ ความช่วยเหลือ เป็นต้น เพื่อจัดทำดัชนีชี้วัดคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ

๒.๒ เพื่อจัดทำดัชนีชี้วัดคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ สำหรับวัดการดำรงชีวิตที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ สังคม ในจังหวัดชุมพร และเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดมาตรการ แผนงานและนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ

๓. กลุ่มเป้าหมาย

แรงงานนอกระบบจังหวัดชุมพร จำนวน ๖๘๔ คน

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ – ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕

๕. วิธีดำเนินการ

๕.๑ ขั้นเตรียมการสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบ

(๑) จัดทำโครงการจัดทำดัชนีชี้วัดคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบและสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบ กำหนดกลุ่มเป้าหมาย พื้นที่ในการสำรวจและระยะเวลาในการสำรวจเพื่อเสนอโครงการฯ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาอนุมัติ

/๒. ประชุมชี้แจง...

(๒) ประชุมชี้แจง/ประสานแนวทางการสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ร่วมกับหน่วยงาน/องค์กรและผู้เกี่ยวข้อง

(๓) ประสานงาน/จัดประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบ ติดตามผลการดำเนินงานและการนำเข้าสู่ข้อมูลไปใช้ประโยชน์ร่วมกับหน่วยงาน/องค์กรและผู้ที่เกี่ยวข้อง

๕.๒ การสำรวจและการบันทึกข้อมูล

ดำเนินการสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบรายบุคคล และจัดเก็บข้อมูลแรงงานนอกระบบรายบุคคล โดยแรงงานนอกระบบที่สำรวจและบันทึกในปี ๒๕๖๕ จะต้องไม่เป็นบุคคลเดิมที่เคยสำรวจ/บันทึกจากปีก่อนหน้า ทั้งนี้ กำหนดให้สำรวจและบันทึกข้อมูลในระบบฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบ ระหว่างวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ถึง วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ โดยแบ่งการสำรวจและบันทึกข้อมูลออกเป็น ๒ ช่วง ดังนี้

(๑) ช่วงที่ ๑ (กุมภาพันธ์ – มีนาคม ๒๕๖๕) บันทึกข้อมูลในระบบฯ จำนวน ๓๔๒ คน งบประมาณ ๑๒,๖๕๔.- บาท (หนึ่งหมื่นสองพันหกกร้อยห้าสิบบาทถ้วน) รายงานผลการดำเนินงานภายใน วันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(๒) ช่วงที่ ๒ (เมษายน – พฤษภาคม ๒๕๖๕) บันทึกข้อมูลในระบบฯ จำนวน ๓๔๒ คน งบประมาณ ๑๒,๖๕๔.- บาท (หนึ่งหมื่นสองพันหกกร้อยห้าสิบบาทถ้วน) รายงานผลการดำเนินงานภายใน วันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

๕.๓ การจัดทำรายงาน

จัดทำรายงานผลการจัดทำดัชนีชี้วัดคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบและสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบระดับจังหวัด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ฉบับสมบูรณ์ ให้กระทรวงแรงงานทราบ ภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕

๖. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ ๘ อำเภอ ในจังหวัดชุมพร (อำเภอเมือง อำเภอท่าแซะ อำเภอปะทิว อำเภอสวี อำเภอทุ่งตะโก อำเภอหลังสวน อำเภอพะโต๊ะ และอำเภอละแม)

๗. งบประมาณ

งบประมาณสำนักงานแรงงานจังหวัดชุมพร ใช้จ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ แผนงาน ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม โครงการ/ผลผลิต : บริหารจัดการแรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานพิการ กิจกรรมหลัก : จัดทำดัชนีชี้วัดคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ และสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบ งาน/โครงการ/กิจกรรมย่อย : โครงการจัดทำดัชนีชี้วัดคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบและสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบ จำนวนเงิน ๒๕,๓๐๘.- บาท (สองหมื่นห้าพันสามร้อยแปดบาทถ้วน) รายละเอียดตามเอกสารแนบท้ายนี้

ทั้งนี้ ขอถวายทุกรายการ

๘. ผลผลิต/ผลลัพธ์ของโครงการ

๘.๑ ผลผลิต (Output) :

มีข้อมูลแรงงานนอกระบบรายทะเบียนในระบบฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบ จำนวน ๖๘๔ คน

๘.๒ ผลลัพธ์ (Outcome) :

มีฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบมีความถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิเคราะห์ข้อมูลแรงงานนอกระบบ เพื่อให้สอดคล้องตามบริบทของพื้นที่

/๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ/...

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

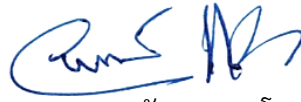
๙.๑ มีระบบฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบรายทะเบียนที่มีความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ และมีฐานข้อมูลในการสืบค้นข้อมูลแรงงานนอกระบบ สำหรับหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่อวางแผนการจัดทำดัชนีชี้วัดคุณภาพแรงงานนอกระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๙.๒ สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิเคราะห์จัดทำตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ และเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดมาตรการ แผนงานและนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบของจังหวัดชุมพรตามบริบทของพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม

๑๐. หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักงานแรงงานจังหวัดชุมพร

๑๑. ผู้เสนอโครงการ

(นางสาวลียพร เกสโร)

นักวิชาการแรงงานชำนาญการ

๑๒. ผู้เห็นชอบโครงการ

(นางสาวพรนิภา สกุลปักษ์)

นักวิชาการแรงงานชำนาญการ รักษาการแทน

แรงงานจังหวัดชุมพร

๑๓. ผู้อนุมัติโครงการ

(นายสัมฤทธิ์ กองเงิน)

รองผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร

คำชี้แจง คณะผู้สำรวจขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เพื่อ
ผลประโยชน์ในการจัดทำการศึกษาครั้งนี้ ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถาม ถือว่าเป็น
ความลับทางราชการ ไม่ถูกนำไปใช้ในประโยชน์ทางธุรกิจ ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น

รหัสชุดข้อมูล

จังหวัด เขต เลขที่แบบสอบถาม

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความในช่องว่างและทำเครื่องหมาย✓ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

๑.๑ ชื่อ-นามสกุล .....

๑.๒ เลขประจำตัวประชาชน ----

(ใช้เพื่อยืนยันตัวตนกับกรมการปกครองถือว่าเป็นความลับทางราชการ ไม่ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในทางธุรกิจ ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น)

๑.๓ เบอร์โทรศัพท์ .....

๑.๔ ภูมิลำเนา ..... (โปรดระบุจังหวัด)

๑.๕ ที่อยู่ปัจจุบัน/ที่ติดต่อได้ บ้านเลขที่..... หมู่ที่/หมู่บ้าน..... ซอย..... ถนน.....

ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

๑.๖ เพศ ☐ ๑) ชาย ☐ ๒) หญิง

๑.๗ สถานภาพ ☐ ๑) โสด ☐ ๒) สมรส ☐ ๓) หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่

๑.๘ สถานะด้านอายุและวันเดือนปีเกิด

๑.๘.๑ อายุ.....ปี ๑.๘.๒ วันเดือนปีเกิด (วัน/เดือน/ปีพ.ศ.) .....

๑.๙ วุฒิมัธยมศึกษาสูงสุด (ที่สำเร็จการศึกษา)

☐ ๑) ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	☐ ๒) มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า
☐ ๓) มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.หรือเทียบเท่า	☐ ๔) อนุปริญญา/ปวส.
☐ ๕) ปริญญาตรี	☐ ๖) สูงกว่าปริญญาตรี
☐ ๗) กำลังศึกษา ระดับ/ชั้นปี.....โรงเรียน/สถาบัน/มหาวิทยาลัย.....	

๑.๑๐ การประกอบอาชีพ

๑.๑๐.๑ อาชีพหลัก (อาชีพที่มีรายได้สูงที่สุด)

☐ ๑) ว่างาน	☐ ๒) ผู้รับงานไปทำที่บ้าน	☐ ๓) ลูกจ้างทำงานบ้าน
☐ ๔) แรงงานรับจ้างทั่วไป	☐ ๕) แรงงานรับจ้างทำกรรมสิทธิ์ตามฤดูกาล	☐ ๖) แรงงานประมงพื้นบ้าน
☐ ๗) เกษตรกร/ประมงน้ำจืด	☐ ๘) พ่อค้าแม่ค้าหาบเร่/แผงลอย	☐ ๙) คนขับรถรับจ้าง
☐ ๑๐) เจ้าของกิจการขนาดเล็ก	☐ ๑๑) ขายของเก่า	☐ ๑๒) ฟรีแลนซ์/อิสระ
☐ ๑๓) ทำงานในภาคบริการ	☐ ๑๔) กิจการภาคครอบครัว	☐ ๑๕) ลูกจ้างทั่วไป
☐ ๑๖) อื่น ๆ โปรดระบุ		

๑.๑๐.๒ ท่านมีอาชีพรองหรือไม่ (อาชีพที่มีรายได้อันดับที่ ๒)

☐ ๑) มี โปรดระบุ..... ☐ ๒) ไม่มี

๑.๑๐.๓ อาชีพในปัจจุบันท่านทำมานานเท่าใด.....(ปี/เดือน)

๑.๑๐.๔ ก่อนหน้าที่ท่านทำงานในปัจจุบันท่านเคยทำงาน/ประกอบอาชีพหรือไม่

☐ ๑) ไม่เคยทำงาน/ประกอบอาชีพมาก่อน (ข้ามไปข้อ ๑.๑๐.๖)

☐ ๒) เคย โปรดระบุอาชีพ

☐ ๒.๑) ข้าราชการ

☐ ๒.๒) พนักงานรัฐวิสาหกิจ

☐ ๒.๓) พนักงานบริษัทเอกชน

☐ ๒.๔) พนักงานโรงงาน

☐ ๒.๕) อื่น ๆ โปรดระบุ .....

๑.๑๐.๕ เหตุผลที่ทำให้ท่านเปลี่ยนงาน

☐ ๑) เกษียณอายุ/อายุมาก

☐ ๒) ถูกเลิกจ้าง

☐ ๓) ต้องการอิสระ

☐ ๔) สภาพร่างกายไม่เอื้ออำนวย

☐ ๕) ค่าจ้าง/รายได้ไม่คุ้มค่า

☐ ๖) มีปัญหาในที่ทำงาน

☐ ๗) อื่น ๆ โปรดระบุ .....

๑.๑๐.๖ ท่านอยากทำงานในระบบหรืองานองค์กรที่มีระบบสวัสดิการหรือไม่

☐ ๑) อยาก เนื่องจาก

☐ ๑.๑) ต้องการสวัสดิการ

☐ ๑.๒) รายได้มั่นคง

☐ ๑.๓) อื่น ๆ โปรดระบุ .....

☐ ๒) ไม่อยาก เนื่องจาก

☐ ๒.๑) ต้องการอิสระ

☐ ๒.๒) ไม่ต้องการจ่ายประกันสังคม

☐ ๒.๓) อื่น ๆ โปรดระบุ .....

๑.๑๐.๗ ท่านทำงานในฐานะอะไร

☐ ๑) นายจ้าง

☐ ๒) ลูกจ้าง

☐ ๓) ลูกจ้างทำงานหลายเจ้า

☐ ๔) การรวมกลุ่ม

☐ ๕) ประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง

☐ ๖) ช่วยธุรกิจครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง ☐ ๗) อื่น ๆ โปรดระบุ .....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของแรงงานนอกระบบ

ด้านเศรษฐกิจ

๒.๑ รายได้รวมโดยเฉลี่ยของท่านในปัจจุบัน (รวมรายรับทุกช่องทาง).....บาท/เดือน

๒.๒ จำนวนคนที่ร่วมใช้จ่ายจากรายได้ของท่าน (รวมผู้ตอบแบบสอบถาม) ..... คน

๒.๓ โดยเฉลี่ยรายได้รวมของท่านเพียงพอกับรายจ่ายในแต่ละเดือนหรือไม่ ☐ ๑) เพียงพอ ☐ ๒) ไม่เพียงพอ

๒.๔ ท่านมีการหนี้สินหรือไม่ ☐ ๑) มี ☐ ๒) ไม่มี (ข้ามไปข้อ ๒.๖)

๒.๕ ภาระหนี้สินส่วนใหญ่ของท่านมาจาก ☐ ๑) ในระบบ ☐ ๒) นอกระบบ

๒.๖ รายได้จากการทำงาน (เพียงอย่างเดียว) ที่ได้รับประมาณ.....บาท/เดือน

๒.๗ งานที่ท่านทำอยู่ได้รับค่าตอบแทนในประเภท

☐ ๑) รายชั่วโมง

☐ ๒) รายวัน

☐ ๓) รายสัปดาห์

☐ ๔) รายเดือน

☐ ๕) รายงวด/รายครึ่ง

☐ ๖) อื่น ๆ โปรดระบุ .....

๒.๘ รายได้จากการทำงานที่ท่านได้รับมีความคุ้มค่าต่องานที่ท่านทำหรือไม่

- ☐ ๑) คุ้มค่า
- ☐ ๒) ไม่คุ้มค่า เนื่องจาก ☐ ๒.๑) ทำงานหนักเกินไป ☐ ๒.๒) กำไรน้อย/รายได้น้อย
- ☐ ๒.๓) ระบายเวลาส่วนตัวมากเกินไป ☐ ๒.๔) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

๒.๙ เป้าหมายความสำเร็จในการทำงานในแต่ละวันของท่านคือ

- ☐ ๑) ไม่ได้ตั้งเป้าหมาย
- ☐ ๒) ตั้งเป้าหมาย สำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายหรือไม่ ☐ ๒.๑) สำเร็จ ☐ ๒.๒) ไม่สำเร็จ เนื่องจาก.....

ด้านสังคม

๒.๑๐ สภาพความเป็นอยู่

- ☐ ๑) มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ไม่ต้องผ่อนชำระ ☐ ๒) มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง แต่อยู่ระหว่างผ่อนชำระ
- ☐ ๓) อาศัยอยู่กับบิดา มารดา ญาติ พี่น้อง ☐ ๔) อาศัยอยู่กับผู้อื่น (เช่น เพื่อน คนรู้จัก เป็นต้น)
- ☐ ๕) อาศัยในบ้านพักที่หน่วยงานจัดให้ ☐ ๖) เช่าบ้าน/เช่าที่อยู่อาศัย
- ☐ ๗) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

๒.๑๑ งานของท่านมีปัญหา ทะเลาะ ชัดแย้งบ้างหรือไม่

- ☐ ๑) ไม่มี ☐ ๒) มี.....ครั้ง / เรื่องอะไร
- ☐ ๒.๑) เรื่องงาน ☐ ๒.๒) เรื่องส่วนตัว ☐ ๒.๓) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ด้านสุขภาพ

๒.๑๒ สภาพร่างกาย

- ☐ ๑) ปกติ (ข้ามไปข้อ ๒.๑๓)
- ☐ ๒) พิการ
- ๒.๑) ประเภทความพิการ ☐ ๑) การมองเห็น ☐ ๒) การได้ยิน
- ☐ ๓) การเคลื่อนไหว ☐ ๔) อื่น ๆ โปรดระบุ.....
- ๒.๒) มีบัตรประจำตัวคนพิการหรือไม่ ☐ ๑) มี เลขประจำตัวคนพิการ ..... ☐ ๒) ไม่มี

๒.๑๓ ท่านมีโรคประจำตัวหรือไม่

- ☐ ๑) มี โปรดระบุ ..... ☐ ๒) ไม่มี

๒.๑๔ การทำงานของท่านทำให้มีปัญหาสุขภาพหรือไม่

- ☐ ๑) ไม่มี ☐ ๒) มี อย่างไร (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
- ☐ ๒.๑) เครียด ☐ ๒.๒) ปวดเมื่อย ☐ ๒.๓) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ด้านความปลอดภัย

๒.๑๕ ตั้งแต่เริ่มทำงานหลักที่ท่านทำอยู่ในปัจจุบัน ท่านได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติงานจำนวนกี่ครั้ง

- ☐ ๑) ไม่เคยได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติงาน
- ☐ ๒) เคย แต่ไม่ต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาล .....ครั้ง
- ☐ ๓) เคย และต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาล .....ครั้ง

๒.๑๖ ในเวลางาน ท่านเคยประสบเหตุการณ์ไม่ปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินบ้างหรือไม่

- ☐ ๑) ไม่เคยประสบเหตุการณ์ ☐ ๒) เคย.....ครั้ง เรื่องอะไร
☐ ๒.๑) ลักทรัพย์ ☐ ๒.๒) จี้/ปล้น ☐ ๒.๓) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ด้านสภาพแวดล้อม

๒.๑๗ ระยะทางจากที่พักไปยังที่ทำงานหลักของท่านประมาณ ..... กม.

๒.๑๘ ความพึงพอใจในด้านสภาพแวดล้อม โดยที่ ๑=น้อยที่สุด, ๒=น้อย, ๓=ปานกลาง, ๔=มาก, ๕=มากที่สุด

ความพึงพอใจในด้านสภาพแวดล้อมของพื้นที่อาศัยอยู่ในปัจจุบัน	ระดับความคิดเห็น				
	๑	๒	๓	๔	๕
๑) บริเวณที่ท่านอยู่อาศัยมีน้ำประปาที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคและบริโภค					
๒) บริเวณที่ท่านอยู่อาศัยมีไฟฟ้าใช้เพียงพอต่อความต้องการการใช้ไฟฟ้า					
๓) บริเวณที่ท่านอยู่อาศัยมีการจัดการปัญหาขยะ น้ำเสีย และมลพิษทางอากาศ อย่างเหมาะสม					
๔) บริเวณที่ท่านอยู่อาศัยมีความปลอดภัยจากยาเสพติดและอาชญากรรม					
๕) บริเวณที่ท่านอยู่อาศัยมีพื้นที่เล่นนันทนาการและสวนสาธารณะเพียงพอต่อทุกคนที่อยู่ภายในพื้นที่					
๖) บริเวณที่ท่านอยู่อาศัยมีสภาพของถนนที่ดีหรือมีระบบขนส่งสาธารณะที่สะดวกต่อการเดินทาง					
๗) บริเวณที่ท่านอยู่อาศัยมีความสะดวกในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข เช่น โรงพยาบาล สถานีตำรวจ เป็นต้น					

ด้านการทำงาน

๒.๑๙ ปัญหาจากการประกอบอาชีพหลักของท่านในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ☐ ๑) ไม่มีปัญหา (ข้ามไปข้อ ๒.๒๐) ☐ ๒) ไม่ได้รับค่าตอบแทนตามที่ตกลงไว้ ☐ ๓) ได้รับค่าตอบแทนล่าช้า
☐ ๔) ชั่วโมงการทำงานมากเกินไป ☐ ๕) ไม่สามารถหยุดงานได้ ☐ ๖) ไม่มีสวัสดิการ
☐ ๗) อื่น ๆ โปรดระบุ .....

๒.๒๐ ระยะเวลาที่ท่านทำงาน (รวมทั้งอาชีพหลักและอาชีพเสริมทั้งหมด) โดยเฉลี่ย..... ชั่วโมง/วัน

ด้านอื่น ๆ

๒.๒๑ ใน ๒๔ ชั่วโมงของวันทำงาน ท่านแบ่งสัดส่วนระหว่างเวลาทำงานกับเวลาส่วนตัวและเวลาอื่น ๆ อย่างไร

- ☐ ๑) เวลาทำงาน.....ชั่วโมง ☐ ๒) เวลาพักผ่อน/นอน.....ชั่วโมง
☐ ๓) เวลาส่วนตัว.....ชั่วโมง ☐ ๔) เวลาอื่น ๆ .....ชั่วโมง

๓.๔ การเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพต่าง ๆ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ☐ ๑) ไม่ได้เป็นสมาชิก ☐ ๒) OTOP ☐ ๓) วิสาหกิจชุมชน
☐ ๔) กลุ่มเกษตรกรปลูกพืช ☐ ๕) กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ ☐ ๖) กลุ่มเกษตรกรทำประมงน้ำจืด
☐ ๗) กลุ่มเกษตรกรทำประมงทะเล ☐ ๘) กลุ่มเกษตรกรเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ☐ ๙) อื่น ๆ โปรดระบุ .....

ส่วนที่ ๔ ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมและศักยภาพของแรงงานนอกระบบ

โดยที่ ๑=น้อยที่สุด, ๒=น้อย, ๓=ปานกลาง, ๔=มาก, ๕=มากที่สุด

ความพร้อมและศักยภาพในการทำงาน	ไม่ สามารถ ทำได้	ระดับความคิดเห็น				
		๑	๒	๓	๔	๕
๔.๑ ท่านใช้ภาษาไทยในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ได้อย่างดี (ภาษาไทย)						
๔.๒ ท่านใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อเป็นภาษาที่สองในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ได้อย่างดี (ภาษาต่างประเทศ)						
ในกรณีที่ท่านสามารถใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อเป็นภาษาที่สองได้ ภาษาคือ.....						
๔.๓ ท่านใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลได้อย่างดี (เทคโนโลยีสารสนเทศ)						
๔.๔ ท่านใช้โปรแกรม/แอปพลิเคชันเพื่อเป็นช่องทางในการสร้างรายได้ ได้อย่างดี (เทคโนโลยีสารสนเทศ)						

๔.๑ ท่านมีทักษะความพร้อม/ความชำนาญและศักยภาพในการทำงาน ในสาขาอาชีพใดบ้าง

- ☐ ๑) สาขาอาชีพช่าง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
☐ ๑) งานไม้ ☐ ๒) งานปูน ☐ ๓) งานอะลูมิเนียม ☐ ๔) งานหล่อ/งานแม่พิมพ์
☐ ๕) งานซ่อม ☐ ๖) งานสี ☐ ๗) อื่น ๆ โปรดระบุ.....
- ☐ ๒) สาขาอาชีพไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
☐ ๑) งานไฟฟ้า ☐ ๒) งานดูแลระบบคอมพิวเตอร์
☐ ๓) งานซ่อมบำรุงอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ☐ ๔) อื่น ๆ โปรดระบุ.....
- ☐ ๓) สาขาอาชีพศิลปะ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
☐ ๑) งานวาดภาพ ☐ ๒) งานปั้น ☐ ๓) งานออกแบบ ☐ ๔) งานแกะสลัก
☐ ๕) งานตัดเย็บ ☐ ๖) งานเครื่องประดับ ☐ ๗) งานถัก ☐ ๘) อื่น ๆ โปรดระบุ.....
- ☐ ๔) สาขาอาชีพภาคบริการ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
☐ ๑) งานนวดแผนไทย ☐ ๒) งานแม่บ้าน ☐ ๓) งานประกอบอาหาร
☐ ๔) งานต้อนรับ ☐ ๕) งานขาย ☐ ๖) งานรักษาความปลอดภัย
☐ ๗) งานดูแลผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย ☐ ๘) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

☐ ๕) สาขาอาชีพเทคโนโลยีสารสนเทศ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ☐ ๑) การใช้อินเทอร์เน็ตการสืบค้นข้อมูล ☐ ๒) งานเขียนโปรแกรม ☐ ๓) งานตัดต่อวิดีโอ
☐ ๔) กราฟฟิกส์ดีไซน์ ☐ ๕) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

๕.๒ ท่านเคยเข้าร่วมการอบรมในโครงการพัฒนาฝีมือแรงงานหรือไม่

☐ ๑) เคยเข้าร่วม

เกี่ยวกับเรื่องอะไร

- ☐ ๑) งานหัตถกรรม/งานฝีมือ ☐ ๒) อาหาร ☐ ๓) บริการ ☐ ๔) งานช่าง
☐ ๕) คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี ☐ ๖) เกษตร ☐ ๗) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

หลังอบรมท่านนำความรู้ไปต่อยอดหรือใช้ประโยชน์ในงานของท่านหรือไม่

- ☐ ๑) ได้ใช้ ☐ ๒) ไม่ได้ใช้

☐ ๒) ไม่เคยเข้าร่วม กรุณาระบุสาเหตุ

- ☐ ๒.๑) ไม่สนใจเข้าร่วม ☐ ๒.๒) ไม่มีเวลาเข้าร่วม ☐ ๒.๓) ไม่ทราบข่าวสารเกี่ยวกับการจัดงาน
☐ ๒.๔) สถานที่จัดอบรม/โครงการอยู่ห่างไกล ☐ ๒.๕) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ ๕ ปัญหาด้านแรงงาน

๕.๑ ปัญหาด้านแรงงานของท่านในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ☐ ๑) ไม่มีปัญหา (ข้ามไปข้อ ๕.๒) ☐ ๒) ไม่มีงานทำอย่างต่อเนื่อง ☐ ๓) ขาดทักษะฝีมือทั่วไป
☐ ๔) ขาดทักษะฝีมือด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ☐ ๕) ปัญหาด้านการรวมกลุ่มอาชีพ
☐ ๖) ไม่มีความปลอดภัยในการทำงาน ☐ ๗) ไม่รู้สิทธิด้านกฎหมาย ☐ ๘) สภาพแวดล้อมในการทำงาน
☐ ๙) ค่าตอบแทน ☐ ๑๐) อื่น ๆ โปรดระบุ .....

๕.๒ ความคิดเห็นด้านปัญหาแรงงาน

โดยที่ ๑=น้อยที่สุด, ๒=น้อย, ๓=ปานกลาง, ๔=มาก, ๕=มากที่สุด

ประเด็นปัญหาแรงงานในปัจจุบัน	ระดับความคิดเห็น				
	๑	๒	๓	๔	๕
๑) แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ ยังไม่มีงานทำอย่างต่อเนื่อง และไม่มีรายได้ที่มั่นคง					
๒) แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิตามกฎหมายของแรงงานนอกระบบ					
๓) แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ ยังไม่ได้รับการคุ้มครอง และไม่สามารรถเข้าถึงหลักประกันทางสังคมอย่าง หักเหิมแรงงานในระบบ					

ส่วนที่ ๖ ความต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐ
๖.๑ หน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงานที่ท่านเคยใช้บริการ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ☐ ๑) ไม่เคยใช้บริการ (ข้ามไปข้อ ๖.๒)   ☐ ๒) สำนักงานแรงงานจังหวัด/ศูนย์บริการร่วมกระทรวงแรงงาน
☐ ๓) สำนักงานจัดหางานจังหวัด/ศูนย์ข่าว
☐ ๔) สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด/ ศูนย์ความปลอดภัยในการทำงาน
☐ ๕) สำนักงานประกันสังคมจังหวัด/ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงาน
☐ ๖) สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด
☐ ๗) อื่น ๆ โปรดระบุ .....

๖.๒ ความต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐ

โดยที่ ๑=น้อยที่สุด, ๒=น้อย, ๓=ปานกลาง, ๔=มาก, ๕=มากที่สุด

ความช่วยเหลือจากภาครัฐ	ไม่ ต้องการ ความ ช่วยเหลือ	ระดับความ ต้องการ ความช่วยเหลือ					การระบุ รายละเอียดที่ท่าน ต้องการความ ช่วยเหลือจาก ภาครัฐ (ถ้ามี)
		๑	๒	๓	๔	๕	
๖.๒.๑ ต้องการหางานทำในประเทศ							
๖.๒.๒ ต้องการหางานทำในต่างประเทศ							
๖.๒.๓ ต้องการอาชีพเสริม							
๖.๒.๔ ต้องการพัฒนาฝีมือทั่วไป							
๖.๒.๕ ต้องการพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม							
๖.๒.๖ ต้องการการรวมกลุ่มอาชีพ							
๖.๒.๗ ต้องการคุ้มครองความปลอดภัยในการทำงาน							
๖.๒.๘ ต้องการความรู้ด้านกฎหมาย							
๖.๒.๙ แก้ไขสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงาน							
๖.๒.๑๐ ค่าตอบแทนเพิ่มขึ้นเป็นธรรม							
๖.๒.๑๑ ให้ข้อมูลข่าวสารด้านแรงงาน							
๖.๒.๑๒ ทุนในการประกอบอาชีพ							
๖.๒.๑๓ ความต่อเนื่องในการทำงาน							
๖.๒.๑๔ สนับสนุนอาชีพเกษตรกรรม							
๖.๒.๑๕ อื่น ๆ โปรดระบุ.....							

ขอขอบพระคุณที่กรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถามทั้งหมดนี้

